
VIRKISTYSALUEEN RAKENNUTTAMINEN

Säynätlammen asuinalue

Risto Tissari

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

Koulutusala Tekniikan ja liikenteen ala			
Koulutusohjelma Rakennustekniikan koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Risto Tissari			
Työn nimi Virkistysalueen rakennuttaminen			
Päiväys	14.12.2011	Sivumäärä/Liitteet	25+53
Ohjaaja(t) Yliopettaja Janne Repo			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Kangasniemen kunta			
Tiivistelmä Tämän insinööriyön aiheena oli virkistysalueen rakennuttaminen Säynätlammen asuinalueelle Kangasniemelle, jossa myös kesällä 2011 järjestettiin omakotitalonäyttely. Työn tilaajana toimi Kangasniemen kunta. Työn tavoitteena oli saada koottua kaikki tarvittavat asiakirjat, jotta urakka voitaisiin aloittaa. Työn liitteinä ovat kaikki asiakirjat, jotka tehtiin ennen varsinaista rakennustyötä. Opinnäytetyössä tarkasteltiin tarvittavien asiakirjojen laadintaa sekä valtion lähiliikuntapaikka-avustuksen hakemisprosessia ja siinä tarvittavien asiakirjojen tekoa. Urakka-asiakirjat koostuvat tarjouspyynnöstä urakkasopimukseen. Avustushakemusta on käsitelty hakemuksen teosta avustuspäätökseen saakka. Asiakirjat pohjautuvat RT-ohjekortteihin ja asiakirjojen laadinnassa on käytetty apuna kunnan vanhojen projektien asiakirjoja. Työn tulokseksi saatiin tarjouspyyntöasiakirjat, urakkasopimukset, työturvallisuusliite sekä lähiliikuntapaikka-avustushakemus liitteineen. Tuloksena voidaan myös pitää Säynätlammelle valmistuneita virkistysalueita.			
Avainsanat Virkistysalue, lähiliikuntapaikka			

Field of Study Technology, Communication and Transport			
Degree Programme Degree Programme In Construction Engineering			
Author(s) Risto Tissari			
Title of Thesis Construction Management of a Recreation Area			
Date	December 14, 2011	Pages/Appendices	25+53
Supervisor(s) Janne Repo			
Project/Partners Kangasniemen kunta			
Abstract The topic of this project was to have a recreational area built in Säynätlampi suburb in Kangasniemi. In summer 2011 a house exposition was also held in the district. The work was commissioned by the Kangasniemi municipality. The aim of this project was to compile all the documents required in order to begin the contract. All the documents produced before the actual construction work can be found in the appendices. Drafting of the required documents and the application process of the government subsidy for neighbourhood sports facilities and producing the documents required for it were studied in this thesis. The subsidy application was covered from producing of the application all the way to the decision made. The documents are based on RT manuals and the documents of some old projects were used as an example in the drafting process. As a result of this project there were documents for biddings, contract treaties, work safety annex and the subsidy application for neighbourhood sports facilities with appendix. The recreational areas completed in the Säynätlampi suburb can also be seen as a result of this project.			
Keywords Recreation area, neighbourhood sport facility			

SISÄLTÖ	
1	JOHDANTO..... 6
2	AINEISTO JA MENETELMÄT 7
3	OMAKOTITALONÄYTTELY 8
4	SUUNNITTELUKOHDE..... 9
4.1	Kohteen sijainti 9
4.2	Alueen kaava..... 10
4.3	Lupajärjestelmät 12
4.4	Luonto ja maisema 12
5	VENEVALKAMA JA UIMAPAIKKA 13
5.1	Suunnittelu 13
5.2	Toteutus 13
6	LÄHILIIKUNTAPAIKKA 15
6.1	Suunnittelu 15
6.2	Valtion lähiliikuntapaikka-avustus 16
6.2.1	Avustushakemuksen sisältö 17
6.2.2	Avustuspäätös..... 18
6.3	Toteutus 19
7	Tarjouspyynnöt..... 20
7.1	Hankintalaki 21
7.2	Välinevalmistajat..... 21
7.3	Maatyöt..... 22
8	MUUT ASIAKIRJAT 23
8.1	Rakennustapaselostus 23
8.2	Urakkaohjelma..... 23
8.3	Työturvallisuusasiakirja..... 24
9	JOHTOPÄÄTÖKSET 25
10	POHDINTA..... 26

LÄHTEET

LIITTEET

- Liite 1 Avustushakemus
- Liite 2 Hankesuunnitelma
- Liite 3 Yleiskartta
- Liite 4 Asemapiirros
- Liite 5 Rakennustapaselostus
- Liite 6 Yksityiskohtainen kustannusarvio
- Liite 7 Tarjouspyyntö välinevalmistajille
- Liite 8 Tarjouspyyntö maatyöurakoitsijalle
- Liite 9 Viranhaltijanpäätös välinevalmistajille
- Liite 10 Pienurakkasopimus maatyöurakoitsijalle
- Liite 11 Urakkaohjelma
- Liite 12 Työturvallisuusasiakirja

1 JOHDANTO

Kesällä 2010 olin työharjoittelussa Kangasniemen kunnan teknisellä osastolla. Tuolloin kunta rakennutti kunnallistekniikkaa uudelle asuinalueelle Säynätlammelle, joka toimi vuonna 2011 järjestetyn omakotitalonäyttelyn alueena. Halusin opinnäytetyöni liittyvän jollain tavalla tulevalle asuinalueelle ja kun kunnan tekninen johtaja ehdotti insinööriyötä virkistysalueen rakennuttamisesta, se vaikutti sopivalta.

Opinnäytetyön tavoitteena on esittää ja tarkastella virkistysalueprojektin rakentamisessa tulevat asiakirjat ja käytännöt Säynätlammen esimerkkikohteen avulla. Työ tehdään kunnan näkökulmasta ja heidän säädöksiä noudattaen. Alueen tavoitteeksi on asetettu valmisteltavaksi virkistysalueina venevalkama, uimapaikka sekä lähiliikuntapaikka. Venevalkama toimisi rannalle vetopaikkoina veneiden säilytystä varten ja uimapaikka tulisi alueen asukkaiden käyttöön. Lähiliikuntapaikka koostuisi erillisestä leikkialueesta sekä liikunta-alueesta.

Tarkoituksena on, että insinööriyö koostuisi urakka-asiakirjoista joita tarvitaan rakennusprojektia aloittaessa ennen varsinaista rakentamista. Työn keskeisin osa esittelee lähiliikuntapaikan rakennuttamista johtuen sen vaatimista kaluste- ja maatyöhankinnoista sekä siihen suoritettavasta valtion avustushakemuksesta.

Asiakirjat valmistetaan keräämällä tietoja alueesta, rakentamistavoitteista sekä resursseista. Asiakirjoissa hyödynnetään valmiita RT-korttien pohjia sekä kunnan aikaisempien samankaltaisten projektien asiakirjoja.

Työn tilaajana on Kangasniemen kunta. Omakotitalonäyttelykonseptin omistaa Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Säynätlammen alueella oli tehty pohjatutkimuksia kunnallistekniikka rakentaessa ja niitä tietoja käytettiin hyväksi myös virkistysalueiden suunnittelussa. Varsinaisia maastokäyntejä virkistysalueita varten tehtiin yksi, jossa havainnollistettiin alueen koko sekä maaston korkeus. Suunnittelussa tarvittava alueen asemakaava saatiin Kangasniemen kunnalta. Alueen suunnitelmakuvat on tehty AutoCad-ohjelmalla.

Lähiliikuntapaikka-avustushakemukseen liittyvää tietoa ja ohjeistusta on haettu Internetistä sekä aihetta käsittelevästä Outi Tuomivaaran tekemästä opinnäytetyöstä ”Lähiliikuntapaikka-avustuksen hakeminen” Oulun seudun ammattikorkeakoulussa 2010. Liikuntapaikan perustamishankkeen valtionavustushakemus täytettiin opetusministeriön lomakkeelle NRO 12.

Muiden asiakirjojen, kuten rakennusselostuksen, urakkaohjelman, turvallisuusasiakirjan, tarjouspyyntöjen sekä urakkasopimusten valmistuksessa on käytetty apuna Kangasniemen kunnan aikaisempien urakoiden asiakirjoja sekä kyseisten asiakirjojen RT-ohjekortteja. Niiden pohjalta muokattiin tähän urakkaan sopivat asiakirjat.

3 OMAKOTITALONÄYTTELY

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy omistaa omakotitalonäyttely-konseptin. Poklossi Oy koordinoi omakotitalonäyttelyn sekä tekee esiselvityksiä näyttelykonseptin hyödyntämisestä asumisen kehittämisessä. Konseptin tarkoituksena on tukea kuntien uudisrakentamista, aluesuunnittelua, kaavoitusta, teknistä kehittämistä ja asuntomarkkinointia. Näyttely on hyvä tapa myös tuoda esille paikkakunnan rakennustaitoa sekä houkutella uusia asukkaita kuntaan. Omakotitalonäyttely on pienempi kokonaisuus kuin asuntomessut, joten se sopii kunnille ja se tarjoaakin pienemmän hintaluokan talovaihtoehtoja. /1/

Vuonna 2009 järjestettiin ensimmäinen omakotitalonäyttely Petäjävedellä ja näyttelyn kävijämäärä oli yli 18 000 vierailijaa. Halkokankaan asuinalue koostui 28 tontista joista näyttelyssä oli mukana 19 kohdetta. Petäjäveden omakotitalonäyttely valittiin Kuntamarkkinoinnin SM-kilpailuiden semifinaaliin Vuoden markkinointituote-sarjassa sijoittuen lopulta kolmanneksi. /2/

4 SUUNNITTELUKOHDE

4.1 Kohteen sijainti

Kangasniemen kunta sijaitsee Itä-Suomen läänissä, Etelä-Savon maakunnassa noin 63 kilometriä Jyväskylästä itään. Vuonna 2009 asukasluku kunnassa oli 6 030 henkeä ja kesäisin määrä kaksinkertaistuu kesäasukkaiden myötä.

Säynätlammen asuinalue sijoittuu Kangasniemen keskustan eteläpuolelle Vihinkan-
kaan asuinalueen jatkeeksi (kuva 1). Kunnan asutuksen laajeneminen näkyy vahvasti
keskustan eteläisellä alueella. Säynätlammen asuinalueen lisäksi on myös Marjonie-
men eteläpuolella rakennettu viime vuosina asuinalueita. Kangasniemen taajama-
alue päättyy Säynätlammen alueeseen ja siitä alkaa haja-asutusalue.

KUVA 1. Suunnittelualan sijainti (Kangasniemen kunta)

4.2 Alueen asemakaava

Säynätlammen asemakaava on vahvistettu 4.1.1996. Sen jälkeen alueelle on tehty asemakaavamuuotos (kuva 2) 22.2.2010 jolloin laajennettiin asuinalueita. Asuinalueen varsinaisen rakentamisen kunta aloitti 2010 keväällä.

Lähiliikuntapaikka on asemakaavassa kaavoitettu LE-merkinnällä, jolla tarkoitetaan ohjeellista leikki- ja oleskelualueita. Lammen ranta on kaavoitettu VL-merkinnällä eli lähivirkistysalueeksi. Alueella on 47 kaavoitettua asuintonttia, jotka koostuvat omakotitaloista sekä paritaloista. Tonttien tehokkuusluku e on 0.2 tai 0.25 sekä kerrosluku yhdestä kahteen riippuen tontista. Tonttien koot ovat 1 400 m² – 2 900 m². /3/

Kaavoitettu alue sijaitsee rauhallisella ja idyllisellä metsäalueella. Virkistysalueiden rakentamisella kasvatetaan alueen monipuolisuutta liikuntapaikkana.

KUVA 2. Säynätlammen asemakaava /4/

4.3 Lupajärjestelmät

Ennen rakentamista on aina selvitettävä rakentamisen luvanvaraisuus. Luvanvaraisuuteen vaikuttaa kaksi tekijää: kyseessä oleva toimenpide sekä kunnan tai kaupungin osa-alue, jossa toimenpide suoritetaan.

Toimenpiteellä tarkoitetaan rakennusta, rakennelmaa, laitetta, järjestelyä tai järjestelmää, jota ollaan rakentamassa. Osa-alueet tarkoittavat kunnan kaava-alueita. Kangasniemen kunta on jaettu neljään eri osa-alueeseen: asemakaava-alue, ranta-alue, rantaleiskaava-alue sekä haja-asutusalue.

Säynätlammen asuinalue sijaitsee asemakaava-alueella. Lähiliikuntapaikan rakentamista varten vaaditaan toimenpidelupa alle 500 m² liikuntapaikkaosan rakentamiselle. Leikkialueelle ei ole lupavaatimuksia. Terveystarkastaja tekee leikkipaikalle loppukatselmuksen ja vuosittain tarkastaa välineiden turvallisuuden. Uimapaikkaa ja venevalkamaa varten ei ole lupavaatimuksia. Laiturista tulee ns. oleskelulaituri eli laiturin pää on levennetty. Tällainen vesirajalaite vaatii kunnan rakennusjärjestyksen mukaan toimenpideluvan /4/. Tarkemmat tiedot vaadittavista luvista löytää oman paikkakunnan rakennusjärjestyksestä joko kunnan Internet-sivuilta tai rakennusvalvonnasta.

4.4 Luonto ja maisema

Kangasniemen maaperä on kivistä ja lohkareista. Säynätlammen alueen pohjavesipinta on myös paikoittain korkea. Säynätlammen alue on hiekkainen mäntykangas, jossa saattaa olla seassa savikerrostumia. Tonttien välistä kulkeva polku toimii ympärivuotisena lenkipoluna ja lammen rantaa myöten kulkee talvisin hiihtolatu. Koska lähiliikuntapaikka sijoittuu lenkipolun varteen, pyrittiin suunnittelussa jättämään polun näkymä lähiliikuntapaikkaan luonnontilaisena.

5 VENEVALKAMA JA UIMAPAIKKA

Uimapaikka voi olla mikä tahansa yleisimmin uimiseen käytetty luonnonvarainen ranta. Jos uimapaikalle ohjataan käyttöä, sen nimitys voidaan muuttaa uimarannaksi. Tällöin se on varustettava ja ylläpidettävä vähimmäistason mukaisesti. Uimarannan ja uimapaikan on täytettävä turvallisuusvaatimukset ja siellä on tehtävä asianmukaiset turvallisuuteen liittyvät tarkastukset. /5/

Asema- ja ranta-asemakaava-alueella uimarantahanke voidaan toteuttaa vain, jos alue on varattu asemakaavassa uimaranta-alueeksi (VV) tai yleiseen virkistyskäyttöön (VU, V, VL), loma- ja matkailualueeksi (R) tai urheilualueeksi (YU) tai mahdollisesti myös M- ja MU-alueella (maa- ja metsätalousalue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta). /5/

5.1 Suunnittelu

Venevalkama ja uimapaikka suunniteltiin helppohoitoisiksi ja vain alueen asukkaiden käyttöön. Lampi on nimitykseksen suurikokoinen, lähes pieni järvi, josta ei ole pääsyä suuremmille vesille joten venepaikoitus päätettiin toteuttaa rannalle vetopaikkoina. Venevalkaman ja uimapaikan väliin tulee laituri veneiden lastausta ja iltaoleskelua varten.

Luonnonmukaisen maaston tai nurmialueen ja rantaviivan välisen hiekka-alueen vähimmäisleveys on noin 5...10 metriä ja alueen laajuus määräytyy käyttäjien ja olosuhteiden mukaan. /5/

Uimapaikalle ei tule hoitoa vaativia istutuksia vaan ympäristö pidetään luonnonmukaisena. Uimapaikalle ei myöskään rakenneta pukukoppeja tai muita oleskelurakenteita, jotta käyttöä ei ohjattaisi asuinalueen ulkopuolisille käyttäjille.

5.2 Toteutus

Rannan maatyöt päätettiin sisällyttää lähiliikuntapaikan maatyöurakkaan. Hiekka suunniteltiin haettavan kunnan omistamalta hiekkamontulta, jolloin alueen toteutuskustannuksissa säästettäisiin. Venevalkama ja uimapaikka suunniteltiin toteutettavaksi hyvin yksinkertaisesti. Uimapaikalta kaavitaan pintamaat pois, levitetään suoda-

tinkankaat ja tuodaan hiekka päälle. Venevalkamaan suunniteltiin upotettaviksi 3 tolppaa, joihin veneet voidaan kiinnittää.

Laituri hankittiin kunnan teknisen johtajan Mikko Korhosen ja kunnan projektinsinöörin Kari Erkkilän neuvoteltua laiturivalmistajan edustajan kanssa. Koska laiturin hankinta oli taloudellisesti pieni, niin hankinta tehtiin yhteistyösopimuksella. Laiturivalmistaja toimi näyttelyn kanssa yhteistyössä mainostaen omia tuotteitaan näyttelyn aikana. Yhteistyösopimus edellyttää molempien osapuolien saamaa samanarvoista etua.

KUVA 3. Laituri ja venevalkama (Kari Erkkilä)

6 LÄHILIIKUNTAPAIKKA

Liikuntalain 2 § mukaan valtion ja kuntien tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle. Liikuntalain mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle tarjoamalla liikuntapaikkoja. /6, s. 11./

Lähiliikuntapaikat ovat lasten ja nuorten liikuntaan sekä aikuisten terveyttä edistävään liikuntaan tarkoitettuja liikuntapaikkoja, jotka sijaitsevat asuinalueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä. Lähiliikuntapaikan keskeisiä ominaisuuksia ovat helppo saavutettavuus, monikäyttöisyys, ympärivuotisuus, viihtyisyys, maksuttomuus ja vapaa käytettävyys. Tyypillisiä lähiliikuntapaikkojen sijoituskohteita ovat koulupiha-alueet, asuinalueiden lähipuistot ja liikuntapuistoalueet. Lähiliikuntapaikka ja sen rakenteet ovat turvallisia ja täyttävät säädösten mukaiset turvallisuusvaatimukset. /7, s. 75./

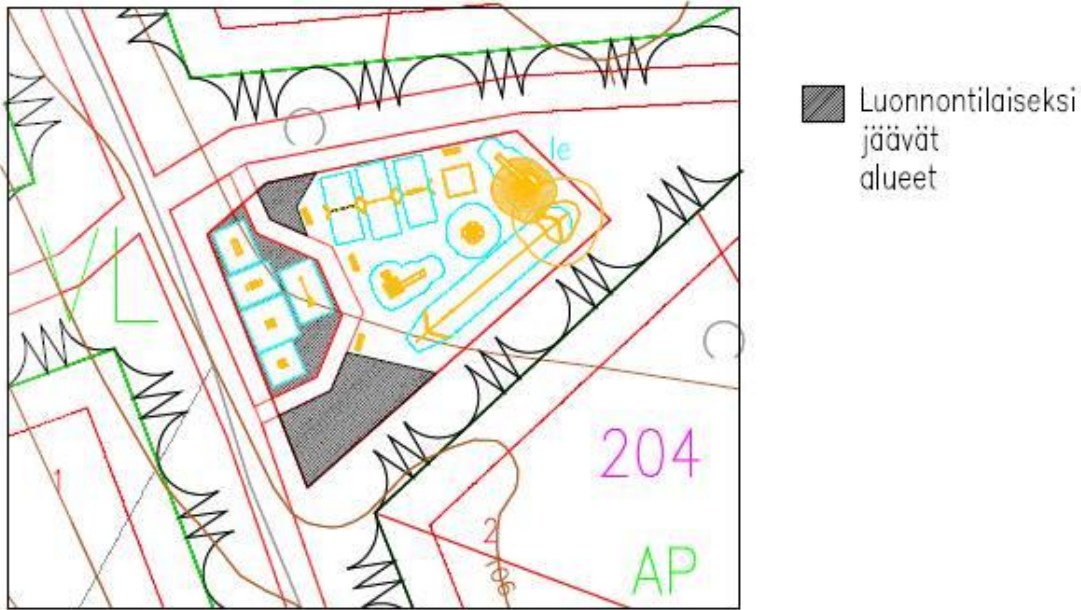
6.1 Suunnittelu

Suunniteltava alue oli pinta-alaltaan noin 876 m². Alueen suunnittelussa käytettiin hyväksi välinevalmistajien toiveita ja ajatuksia. Liikuntavälineet ja leikkivälineet tahdottiin erottaa selkeästi toisistaan, joten suunniteltiin polku, joka jakaa alueet.

Kunnan vaatimuksena lähiliikuntapaikalle oli sen helppohoitoisuus. Koska alue tulee tonttien väliin, metsäpolun varteen niin päätettiin jättää suunnittelusta pois istutukset ja säilyttää mahdollisimman paljon aluetta luonnontilaisena. Liikuntavälineiden ympäristö putoamisaluetta lukuun ottamatta suunniteltiin jätettäväksi täysin luonnontilaiseksi.

Pidimme palaverin kahden välinevalmistajan kanssa marraskuun lopussa. Pyysimme alustavan tarjouksen yhdeltä leikkivälinevalmistajalta sekä liikuntavälinevalmistajalta lähiliikuntapaikan varusteluun. Tällä tavoin saimme kustannusarvion tehtyä avustushakemukseen sekä suunnitteluapua alueen varusteluun. Alustavasta välineluettelosta jouduimme karsimaan muutaman välineen pois tilanpuutteen vuoksi.

Luonnossuunnitelma tehtiin AutoCad-ohjelmaa hyväksikäyttäen. Liikuntavälinevalmistajalta pyysimme dwg-muotoiset kuvat ja leikkivälinevalmistajan kotisivuilta la-tasimme heidän välineistään dwg-muotoiset kuvat.

Kuva 4. Luonnossuunnitelma (Risto Tissari)

6.2 Valtion lähiliikuntapaikka-avustus

Opetusministeriö ja lääninhallitukset ovat myöntäneet vuosittain valtion talousarvioon otetun määrärahan puitteissa avustuksia liikuntapaikkojen sekä niihin liittyvien vapaa-aikatiilojen perustamishankkeisiin. Avustuksia myönnetään liikuntalain 8 §:n mukaan ensisijaisesti kunnalle tai kuntayhtymälle sekä kunnan tai kuntayhtymän määräämisvallassa olevalle yhteisölle. Avustusta voidaan lain mukaan myöntää myös muille yhteisöille. /6, s. 11./

Lähiliikuntapaikkojen avustusten myöntäminen perustuu liikuntalain (1054/98), opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/98) ja valtionavustuslain (688/2001) säännöksiin sekä valtion talousarvion ehtoihin. /6, s. 11./

Valtio avustaa joka vuosi veikkausvoittovaroista liikuntapaikkojen perustamishankkeita. Avustuksen myöntävät opetus- ja kulttuuriministeriö sekä ELY-keskukset. Suurin osa avustuksista koskee hankkeita joissa on laajoja käyttäjäryhmiä, kuten esimerkiksi uimahallien peruskorjaukset ja lähiliikuntapaikkojen toteutus. /8/

Valtionavustusta lähiliikuntapaikkahankkeeseen saavat kunnat ja muut rekisteröidyt yhdistykset. Hankkeiden kustannusten alaraja on 20 000 €. ELY-keskukset myöntävät avustuksia enintään 700 000 € hankkeille. Yli 700 000 € maksavien hankkeiden päätökset tekevät opetus- ja kulttuuriministeriö. Lähiliikuntapaikkaa varten avustusta

voi saada 30–50% hankkeen kokonaiskustannuksista. Avustuksen hakuaika on kalenterivuoden loppuun saakka. Avustuskohteen rakennustyöt on aloitettava seuraavan vuoden aikana. Joissakin tapauksissa voidaan myöntää avustus jo alkaneeseen rakennusprojektiin. Avustuspäätöksestä ilmoitetaan kevään aikana. /9/

6.2.1 Avustushakemuksen sisältö

Lähiliikuntapaikka-avustusta haetaan opetusministeriön Internet-sivuilta löytyvällä perustamishankkeen hakulomakkeella, joka löytyy oheisesta osoitteesta www.minedu.fi/OPM/Liikunta/liikuntapolitiikka/avustukset/Liikuntapaikkojen_ja_vapaa-aikatilojen_perustamishankkeet?lang=fi. Oleellisin hakemuksen sisältö kuvataan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa pykälässä 37.

Lomakkeen tietojen lisäksi hakijan on tehtävä hankesuunnitelma jossa ilmenee pääpiirteittäinen selostus hankkeesta, selvitys hankkeen toteuttamisen tarpeellisuudesta ja toteuttamisajankohta. Hankesuunnitelmaan on liitettävä L2-tason luonnoskuvat, kustannusarvio sekä rakennustapaselostus. /10, s. 1-2/

Liikuntapaikkatyyppikohtainen, tarkempi erittely hakemukseen liitettävistä rakennussuunnittelun asiakirjoista löytyy opetusministeriön Internet-sivuilta http://www.minedu.fi/OPM/Liikunta/liikuntapolitiikka/avustukset/Liikuntapaikkojen_ja_vapaa-aikatilojen_perustamishankkeet?lang=fi ladattavasta ”Liikuntapaikkarakentaminen: ohjeita valtionavustuksen hakijoille”.

Lähiliikuntapaikan avustushakemuksen (liite 1) hakijana oli Kangasniemen kunta. Kunnan tekninen johtaja Mikko Korhonen nimettiin yhteyshenkilöksi. Hakemukseen liitettävässä hankesuunnitelmassa (liite 2) selvitettiin hankkeen yleiset tiedot, sijainti, käyttäjät sekä aluesuunnitelma. Tässä kyseisessä tapauksessa kerrottiin myös omakotitalonäyttelystä ja sen tuomista eduista. Hankkeen tarpeellisuutta perusteltiin sillä että lähiliikuntapaikka tulisi sijaitsemaan yleisen lenkkipolun varrella sekä sillä että tulevalla asuinalueella ei ole leikki- tai liikuntapaikkoja. Kustannusarvio tehtiin tarkempaa erittelyä tekemättä suoraan hakemukseen.

Saimme tammikuun puolella välissä ELY-keskukselta sähköpostia, jossa pyydettiin täydentämään avustushakemusta. Avustushakemuksesta puuttui Kangasniemen yleiskartta (liite 3) johon on merkitty kaikki Kangasniemen leikki- ja liikuntapaikat, asemapiirros lähiliikunta-alueesta (liite 4) jossa näkyisi välineiden sijoittelu, rakennustapaselostus (liite 5), yksityiskohtainen kustannusarvio (liite 6) sekä selvitys maanhallintaoikeudesta.

Yleiskartan Kangasniemen taajamasta sain tekniseltä osastolta johon kuvankäsittely-ohjelmalla merkitsin leikki- ja liikuntapaikat. Asemapiirroksen lähiliikuntapaikasta tein AutoCad-ohjelmalla Säynätlammen pohjakarttaan jonka myös sain tekniseltä osastolta jo luonnossuunnitelmavaiheessa. Rakennustapaselostuksesta on tietoa kohdassa 6.1. Kunnan maankäyttötekniikolta pyysin selvityksen Säynätlammen asuinalueen maan hallintaoikeudesta.

Kustannusarvio tuli alun perin tehtyä hätäisesti hakemukseen ja se näkyi vertailussa yksityiskohtaisesti tehtyyn kustannusarvioon. Yksityiskohtaisemman kustannusarvion tein Säynätlammentien maatöiden tarjouksessa käytettyjen yksikköhintojen mukaan.

6.2.2 Avustuspäätös

Avustuspäätöksen luvattiin tulevan viimeistään toukokuun alussa. Myönteisen avustuspäätöksen jälkeen avustuksen myöntänyt viranomaiskäy tarvittaessa tekemässä tarkastuksia kohteessa. Nämä tarkastukset liittyvät yleensä hankkeen valmistumiseen ennen viimeisen maksatushakemuksen käsittelyä. Tarkastuksessa tutustutaan kohteeseen ja katsotaan vastaako kyseinen hanke maksatushakemusta ja lopputarjoustuksessa arvioidaan onko rakennettu sitä mille valtion on avustusta myöntänyt. Tarkastuksen tekee yleensä rakennustarkastaja. /11, s. 24-25./

Valtionapupäätöksessä ilmoitetaan avustuksen maksuaikataulu joka maksetaan useammassa erässä. Yleensä ensimmäinen erä (40% avustuksesta) maksetaan kun rakennustyöt on aloitettu, toinen erä (50%) maksetaan kun hankkeen valmiusaste on noin 50% ja loppuerä (10%) maksetaan kun hanke on valmistunut ja hankeselvitys toimitettu valtionapuviranomaiselle. /10, s. 6./

Avustuspäätöksen mukana tulee hankeselvityslomake, joka tehdään loppumaksatuksen yhteydessä. Hankeselvitykseen laitetaan tiedot toteutuneesta kokonaislaajuudesta, avustuskohteen laajuudesta, toteutuneista kustannuksista ja hankkeen alkamis- ja päättymispäivät. Kustannuserittely tehdään hankkeesta opetusministeriön lomakkeelle. Loppumaksatuksen muut mahdolliset liitteet ovat selvitys muista avustuksista, tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä, todistus kohteen vakuuttamisesta, rakennustarkastajan todistus hankkeen valmistumisesta, työvoimatoimiston todistus työllisyyssehtojen noudattamisesta ja selvitys liikuntaesteisyyden noudattamisesta. Loppumaksatukseen tulevat liitteet riippuu siitä onko hakijana kunta, yksityinen henkilö vai työllisyysavun saaja. /11, s. 24-25./

Säynätlammien lähiliikuntapaikka sai kielteisen avustuspäätöksen. Päätöksessä vedottiin rajallisiin määrärahoihin ja kohteen ei katsottu olevan kriittisen avustuksen tarpeessa. Valitusoikeutta ei päätökselle annettu.

6.3 Toteutus

Välinevalmistajien kanssa neuvoteltuaamme tulimme siihen tulokseen, että kustannustehokkain ratkaisu on kunnan kilpailuttaa ja teettää maatyöt kokonaisuutena ja välinevalmistajilta tilata välineet ja niiden asennus ilman maatyitä. Pyysimme urakkaan valituilta välinevalmistajilta tiedot siitä, että mihin pisteeseen pitää maatyöt tehdä jotta he pystyvät asentamaan välineensä.

Välinevalmistajilta saamamme tiedot lisättiin maatyöiden urakkatarjouspyyntöön liitteeksi. Maatyöiden urakoitsijalle tulisi näin ollen tehtäväksi poistaa pintamaa valituilta osin, kaivaa välineiden kohdalta perustussyvytyteen saakka sekä tehdä välineiden asennuksen jälkeen täytöt niin kuin välineen tarve vaatii.

KUVA 5. Lähiliikuntapaikka (Kari Erkkilä)

7 Tarjouspyynnöt

Tarjouskilpailussa voidaan käyttää avointa, rajoitettua, neuvottelu- tai kilpailullista neuvotteluhankintamenettelyä. Avoimessa hankintamenettelyssä hankintayksikön on lähetettävä tarjouspyyntö kaikille halukkaille ilman että heidän soveltuvuuttaan tai edellytyksiään tarjonnan toteuttamisesta arvioidaan. Tarjouspyyntöasiakirjat voidaan avoimessa hankintamenettelyssä antaa toimittajien saataville joko kirjallisesti tai sähköisesti esimerkiksi HILMA:ssa <http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/>. /12/

Rajoitetussa, neuvottelu- ja kilpailullisessa neuvotteluhankintamenettelyssä hankintayksikkö valitsee pätevimmiksi katsomat ehdokkaat tarjousmenettelyyn ja lähettää heille tarjouspyynnöt samanaikaisesti. /12/

Hankinnan ennakoitu arvo vaikuttaa siihen, mitä menettelytapaa tulee käyttää. Kynnysarvot, joiden ylittyessä hankinnasta on tehtävä avoimella menettelyllä tarjouspyyntö, ovat erikseen määritelty kansalliselle hankinnalle (taulukko 1) ja EU hankinnalle (taulukko 2).

TAULUKKO 1. Kansalliset kynnysarvot (Hankintalain 15 §) /13/

Hankintalaji	Kynnysarvo (euroa)
Tavara- ja palveluhankinnat	30 000
Käyttöoikeussopimukset	30 000
Liitteen B (ryhmä 25) terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut ja koulutuspalvelut yhteishankintana	100 000
Rakennusurakat	150 000
Käyttöoikeusurakat	150 000
Suunnittelukilpailut	30 000

TAULUKKO 2. EU-kynnysarvot (Hankintalain 16 §) /13/

Hankintalaji	Kynnysarvo (euroa)	
	Valtion keskushallintoviranomainen	Muut hankintaviranomaiset
Tavara- ja palveluhankinnat	125 000	193 000
Rakennusurakat	4 845 000	4 845 000
Käyttöoikeusurakat	4 845 000	4 845 000
Suunnittelukilpailut	125 000	193 000

Tarjouspyyntöasiakirjan sisältö koostuu kaikista hankinnan kohteen ja toteuttamisen vaatimuksista, tarjoajaan liittyvistä vaatimuksesta sekä valinta- ja vertailuperusteista.

7.1 Hankintalaki

Sellaiset tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankinnat, joita valtio, kunnat ja kuntayhtymät, valtion liikelaitokset tai muut hankintalainsäädännössä määritellyt hankintayksiköt tekevät oman organisaationsa ulkopuolella, kutsutaan julkisiksi hankinnoiksi. Julkiset hankinnat on tehtävä hankintalainsäädännössä säädettyjä menettelytapoja noudattaen. /14/

Valtion ja kuntien viranomaisten sekä muiden hankintayksiköiden on kilpailutettava hankintansa. Hankintalailla tehostetaan julkisten varojen käyttöä ja edistetään hankintojen laatua sekä tasapuolistetaan yritysten ja yhteisöjen mahdollisuuksia tarjota palveluitaan. /15, 1§./

Hankintalakia ei sovelleta hankintoihin joiden arvo ei ylitä kansallisia kynnysarvoja. Tällöin hankkeen ilmoittaminen kaikille esimerkiksi HILMA:ssa jää hankintayksikön päätöksen varaan. /16/ Koska Säynätlammen virkistysalueen hankinnat alittivat kansalliset kynnysarvot, tarjouspyynnöt lähetettiin niille toimitsijoille, joiden uskottiin pysyvän hoitamaan tarjotut urakat.

7.2 Välinevalmistajat

Lähiliikuntapaikkaan päätettiin hakea kahta välinetoimittajaa, leikkivälineille ja liikuntavälineille omansa. Välineluettelo oli eri leikki- ja liikuntavälinevalmistajille osoitetuissa tarjouspyynnöissä mutta muut kohdat pysyivät samoina.

Välinevalmistajien tarjouspyyntöasiakirjaa (liite 7) valmistellessa käytin hyväksi kunnan vanhojen urakoiden asiakirjoja. Tarjouspyynnön alussa otettiin esille että kyseiset välineet tulevat omakotitalonäyttelyyn ja kerrottiin yleiset tiedot näyttelystä ja asuinalueesta sekä näyttelyn ajankohdasta. Tarjouspyynnössä käytiin läpi odotettavat tehtävät valmistajilta sekä välineluettelo. Tärkein osa tarjouspyyntöä oli tarjouksen sisältö sekä muut ehdot. Näissä tulee mainita kaikki valintaan vaikuttavat seikat sekä alustavia sopimusehtoja.

Tarjouspyynnön liitteenä annettiin 1:200 asemapiirros lähiliikuntapaikasta. Asemapiirrokseseen oli merkitty alueen mitat sekä välineluettelon mukaisin numeroin laitteet ja niiden tarvitsemat turva-alueet.

Leikkivälinevalmistajista etsin aikaisemmin tehdyn kustannusarvion välineluettelon pohjalta valmistajia joiden välineistö olisi vastaava. Soveltuvia valmistajia löytyi neljä, joille lähetimme tarjouspyynnöt. Tarjosten valmisteluajaksi annoimme 2 viikkoa. Annettuun päivämäärään mennessä oli liikuntavälinevalmistajalta sekä kahdelta leikkivälinevalmistajalta saapunut tarjous.

Ennen valintapäätöstä pyysimme halvimman tarjouksen tehneen välinevalmistajan tarjousneuvotteluun jossa tarkoituksenamme oli keskustella työn suorittamisesta ja arvioida välinevalmistajan valmiutta suoriutua työstä.

7.3 Maatyöt

Maatöiden tarjouspyyntö (liite 8) tehtiin valmiiksi leikkivälinevalmistajan valinnan varmistuttua ja heidän kanssaan pidetyn palaverin jälkeen. Leikkivälinevalmistajilta saimme tietoomme lopulliset maatyötä koskevat asiat kuten perustussyvyudet, välineiden turva-alueiden mitat ja muut maatöiden urakoitsijalle kuuluvat asiat.

Maatöissä suurin valintakriteeri oli hinta kuten välinevalmistajaa valittaessakin. Halvimman tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen tekijä valittaisiin.

8 MUUT ASIAKIRJAT

8.1 Rakennustapaselostus

Seuraavassa käsitellään RT-ohjekortissa ”Rakennustapaselostuksen laatiminen 2008” /17/ esitettyjä asioita:

Rakennustapaselostus tehdään hankekohtaisesti ja se laaditaan urakkamuodosta riippumatta. Se laaditaan luonnossuunnitteluvaiheessa hankesuunnitelman pohjalta ja se pidetään ajan tasalla suunnittelun edistyessä.

Rakennustapaselostus toteaa keskeiset rakennusosaratkaisut ja niiden laatutasot kohteen tilaajan ja vaihtoehtojen vertailun edellyttämällä tarkkuudella ilman tuotteiden määrittelyä sekä työohjeita. Onkin suositeltavaa viitata laatutasoja määriteltäessä rakennustöiden yleisiin laatuvaatimuksiin (RYL).

Rakennustapaselostus on rakennusselostuksen luonnos. Rakennustapaselostuksen tiedot siirretään rakennusselostukseen jossa tarkennetaan kohteen rakennusosien tuoterakenteet ja laatuvaatimukset tarjouslaskennan ja toteutuksen edellyttämällä tavalla.

Lomake RT 80331 on Rakennustapaselostus 2008 –mallipohja ja sen saa Internet-soitteesta www.sopimuslomake.net.

Tein rakennustapaselostuksen lähiliikuntapaikka-avustusta varten. Hyödynsin vanhoja asiakirjoja sekä RT –ohjekorttia. Katsoimme kunnan projekti-insinööri Kari Erkkilän kanssa että rakennustapaselostus tulisi olemaan tarpeeksi tarkka maatöiden urakkaa varten, joten erillistä rakennusselostusta ei tehty.

8.2 Urakkaohjelma

Urakkaohjelma (liite 11) tehdään hankekohtaisesti. Sama asiakirja koskee pääurakkaa että sivu-urakoita. Urakkaohjelmassa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet.
/18/

Urakkaohjelma sisältää

- rakennushankkeen osapuolten yhteystiedot
- rakennuskohteen tiedot
- hankkeen urakkamuodon
- urakat ja niiden sisällöt
- työn toteutuksen ja yhteistoiminnan järjestelyt
- laatukriteerit
- huomioitavat ympäristöasiat
- urakan asiakirjaluettelon ja niiden pätevyysjärjestys
- urakka-ajan
- osapuolten vastuuvuorot
- rakennuttajan maksuvelvollisuuden
- valvonnan tiedot
- työmaan hallinnon ja toimitusten järjestelyt
- vastaanottomenettelyyn
- erimielisyyksien ratkaisut
- urakoitsijan valintaperusteet
- tarjouspyynnön.

8.3 Työturvallisuusasiakirja

Työturvallisuusasiakirja (liite 12) tehtiin Säynätlammen tien rakentamisessa käytettyä työturvallisuusasiakirjaa hyödyntäen. Kohdetiedot vaihdoin niiltä osin kuin oli tarpeellista ja luin asiakirjan läpi muokaten siitä sopivan virkistysalueen maatöitä varten.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Virkistysalueilla on tärkeä merkitys asuinalueiden suunnittelussa ja kaavoittamisessa. Nykyään kannustetaan arkiliikuntaan ja halutaan mahdollisuuksia erilaisiin liikuntamuotoihin myös kodin lähetyillä. Mitä kauemmaksi asuinalue tulee keskustasta tai urheilukentästä, sitä tärkeämpää on varustaa alue monipuoliseksi.

Rakennusurakoissa, oli ne sitten virkistysalueita tai suuria rakennuksia, on otettava huomioon asiakirjojen selkeys ja yhdenmukaisuus. Nykyään yrityksissä ja kunnissa käytetään hyväksi paljon vanhoja urakka-asiakirjoja, joita muokataan hankkeille sopiviksi ja asiakirjoista on erilaisia versioita kuin on tekijöitäkin. Olennaista on, että kaikki tärkeät asiat urakkaan liittyen löytyvät asiakirjoista, kuten mitkä työt liittyvät urakkaan, urakan aikataulu sekä urakan osapuolien vastuut ja velvoitteet. Rakennustieto Oy sekä Rakennustietosäätiö RTS ovat valmistelleet ohjekortteja ja maksullisia pohjia eri asiakirjoille, jotka hyvin edesauttavat yhtenäistämään asiakirjoissa löytyvän sisällön. Varsinaisesti yhtä ainoaa oikeaa versiota ei tulla löytämään asiakirjoista vaan ne kehittyvät sitä mukaan kuin rakennustyöt ja tekijätkin. Tärkeintä on kuitenkin, että asiakirjat tukevat toisiaan eivätkä ole ristiriidassa toistensa kanssa.

Valtion eri avustukset ovat tärkeässä asemassa niin kunnille kuin yksityisille henkilöillekin. Erilaisilla avustuksilla kuten liikuntapaikka-avustuksilla pystytään perustamaan ja pitämään kunnossa monipuolisia ja turvallisia liikuntapaikkoja. Myös muut avustukset kuten kotitalousvähennykset ja energia-avustukset auttavat säilyttämään vanhaa rakennuskantaa.

Valtio on mennyt oikeaan suuntaan siinä, että myös avustusten hakemista on helpotettu. Automaattisesti ei hylätä hakemusta jos jotain puuttuu, vaan pyydetään lisäselvityksiä. Mielestäni avustushakemuksen tekoa tulisi kuitenkin vielä selkeyttää esimerkiksi antamalla opetusministeriön verkkosivuilta mallihakemus. Nykyisin avustushakemuksen ohjeet antavat paljon tulkinnanvaraa ja virheiden mahdollisuuksia.

Tärkeää nykyajan taloustilanteessa on tehdä tarkat kustannusarviot. Kuten Säynätjärven lähiliikuntapaikka osoitti, että vaikka avustusta haettiin, niin varauduttiin jo hankinnoissa ja kustannusarvioissa niin että avustuspäätös olisi kielteinen. Useasti rakentaminen joudutaan aloittamaan ennen kuin avustuspäätös on tehty ja jos rakennusbudjetti on laskettu avustuksen varaan, voi kielteinen avustuspäätös vaikuttaa kohteen lopputulokseen ja laatuun.

10 POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli laatia Säynätlammen asuinalueen virkistysalueista rakennuttamisasiakirjat. Aiheen löytyminen opinnäytetyöhön omakotitalonäyttelyalueelta oli hyvin luonnollista, koska kesällä olin alueen kunnallistekniikan rakennuttamisessa mukana ja näyttely oli ollut pidemmän aikaa kunnan suurin puheenaihe. Aiheen lopullinen muotoutuminen tapahtui työn tekemisen alettua.

Tarjouskilpailuasiakirjojen sekä muiden urakka-asiakirjojen valmistusprosessi muistutti siitä että kaikkia teknisiä asiakirjoja ei ole koulussa jouduttu valmistamaan, joten niiden tekeminen osittain valmiista pohjista opetti paljon. Teknisen osaston työntekijät antoivat kiitettävästi apua ja neuvoja omien töidensä ohessa.

Opin valtavasti myös kunnallisesta käytännöstä ja päätöksenteosta, josta on varmasti hyötyä tulevaisuudessa riippumatta siitä olenko tarjouksen pyytäjänä vai tekijänä.

Avustushakemuksen tekeminen lähiliikuntapaikalle oli uutta ja siinä myös tuli opittua kantapään kautta kustannusarvion tekemisen tarkkuus. On tärkeää laittaa muistiin tarkasti miten on arvionsa laskenut, jotta myöhemmässä vaiheessa tulevia urakoitsijoiden tarjouksia on helpompi verrata.

LÄHTEET

- 1 Jykes Oy [verkkodokumentti]. [viitattu 08.11.2011] Saatavilla:
<http://www.jykes.fi/fi/ajankohtaista/692-sm-menestys-toi-nostetta-omakotitalonayttely-konseptille>
- 2 Omakotitalonäyttely Petäjäveden kunta [verkkodokumentti] [viitattu 08.11.2011] Saatavilla: <http://www.omakotitalonayttely.fi/petajavesi/>
- 3 Omakotitalonäyttely Kangasniemen kunta [verkkodokumentti]. [viitattu 08.11.2011] Saatavilla: <http://omakotitalonayttely.kangasniemi.fi/>
- 4 Taajaman asemakaava. Kangasniemen kunta [verkkodokumentti] Saatavilla:
<http://www.paikkatieto.airix.fi/paikkatieto/kangasniemi/kaavayhdistelma.psp?kartta=kaavayhdistelma>
- 5 Rakennusjärjestys. Kangasniemen kunta [verkkodokumentti] 22.12.2010. [viitattu 22.3.2011]. Saatavilla: <http://www.kangasniemi.fi/kunta/tekninen/RJ.pdf>.
- 6 RT-ohjekortti 97-10942 Uimarannat ja talviuima- ja kyläpaikat. 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy
- 7 Opetusministeriö, Liikuntapaikkarakentamisen suunta 2011. Opetusministerin julkaisu- ja 2008:45 [verkkodokumentti]. Saatavilla:
http://www.lahiliikuntapaikat.fi/files/lahiliikuntapaikat/Liitetiedostot/Liikuntapaikkarakentamisen_suunta_2011.pdf.
- 8 RT-ohjekortti 14-10944 InfraRYL 2006, osa 4 Liikunta- ja virkistyspaikkojen rakenteet. 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy
- 9 Nuori Suomi ry. Lähiliikuntapaikan perustamisen avustus- ja rahoitusmahdollisuudet [verkkodokumentti]. [viitattu 8.3.2011]. Saatavilla:
http://www.lahiliikuntapaikat.fi/tukea_hankkeille/avustukset.
- 10 Nuori Suomi ry. Lähiliikuntapaikoille suunnattu valtionavustus [verkkodokumentti]. [viitattu 8.3.2011]. Saatavilla:
http://www.lahiliikuntapaikat.fi/tukea_hankkeille/avustukset/lahiliikuntapaikoille-suunnattu-valtiona.

- 11 Opetusministeriö. Liikuntapaikkarakentamisen ohjeita valtionavustuksen hakijoille [verkkodokumentti]. [viitattu 25.3.2011]. Saatavilla: http://www.minedu.fi/OPM/Liikunta/liikuntapolitiikka/avustukset/Liikuntapaikkojen_ja_vapaa-aikatilojen_perustamishankkeet?lang=fi.
- 12 Tuomivaara O. 2010. Lähiliikuntapaikka-avustuksen hakeminen; Kempele Linnakangastalon lähiliikuntapaikka. Oulu: Oulun seudun ammattikorkeakoulu, maisemasuunnittelun koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- 13 Julkisten hankintojen neuvontayksikkö. Tarjouspyynnön lähettäminen tai asettaminen ehdokkaiden ja tarjoajien saataville [verkkodokumentti] [viitattu 14.4.2011]. Saatavilla: http://hankinnat.fi/k_perussivu.asp?path=1;161;120419;120423;120886;122506;122510.
- 14 Työ- ja elinkeinoministeriö. Julkisten hankintojen kynnysarvot. [verkkodokumentti] [viitattu 14.04.2011] Saatavilla: www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/kynnysarvot
- 15 Työ- ja elinkeinoministeriö. Julkiset hankinnat [verkkodokumentti] [viitattu 14.4.2011]. Saatavilla: <http://www.tem.fi/index.phtml?s=102>.
- 16 Laki julkisista hankinnoista 30.3.2007/348. Finlex. [verkkodokumentti]. [viitattu 14.4.2011]. Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070348>.
- 17 Työ- ja elinkeinoministeriö. Hankintojen ilmoitusmenettely [verkkodokumentti]. Saatavilla: <http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/docs/ilmoitusmenettely>.
- 18 RT-ohjekortti 15-10933 Rakennustapaselostuksen laatiminen. 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy
- 19 RT-ohjekortti 16-10698 Urakkaohjelman laatiminen, talonrakennustyö. 1999. Helsinki: Rakennustieto Oy

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN LOMAKE NRO 12
LIIKUNTAPAIKAN PERUSTAMISHANKKEEN VALTIONAVUSTUSHAKEMUS
 (LIIKUNTALAKI 1054/1998, § 8)

1. Hakija

Hakijan nimi Kangasniemen kunta			
Yhteisön Y-tunnus 0164690-3		Rekisteröintipäivä	
Lähiosoite Otto Mannisen tie 2			
Postinumero 51200		Postitoimipaikka Kangasniemi	
Yhteyshenkilö Mikko Korhonen		Tehtävä Tekninen johtaja	
Puhelin 015-7801 226		Matkapuhelin 040 515 1739	Faksi (015) 7801 227
Sähköpostiosoite mikko.korhonen@kangasniemi.fi			

2. Hanke

Hankkeen nimi Säynätlammen lähiliikuntapaikka			
Hankkeen sijaintikunta Kangasniemi		Hankkeen laajuus* (brutto m ²) 876 m ²	
*) Jos kysymyksessä on yhteishanke esim. koulutoimen kanssa tiedot ilmoitetaan vain liikuntatoimen osalta			
Tuleeko hanke hakijan omistukseen x Kyllä ☐ Ei		Kuuluuko hankkeen maapohja x Hakijan omistukseen ☐ Hakijan hallintaan pitkäaikaisen (väh. 15 v.) vuokrasopimuksen nojalla	
Onko hanke yhteisrahoitushanke muun hallinnonalan kanssa (rahoitusta haetaan erikseen muun hallinnonalan ja liikuntatoimen osuuteen opetus- ja kulttuuriministeriöstä tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta) x Ei ☐ Kyllä, koko yhteisrahoitushankkeen kustannusarvio, € (sis. ALV): _____			
Valtionavustusta haetaan x Lisä- / uudisrakennukseen ☐ Peruskorjaukseen ☐ Hankkimiseen			
Rakentamisen suunniteltu alkamisaika (kk / vvvv) 04 / 2011		Rakentamisen suunniteltu päättymisaika (kk / vvvv) 05 / 2011	
Hakemuskohteen kustannusarvio € (ALV sisällytetään kustannuksiin):			70 218,40 €
Liikunnan koulutuskeskusten osalta vapaan sivistystyön osuus (%) kustannusarviosta:			€
Haettava määrä € 26 664 €		Kustannusarvion päiväys (pp/kk/vvvv) 29 / 12 2010	
Haetaanko hankkeeseen muuta julkista tukea (jos haetaan niin erillinen selvitys liitteenä) x Ei ☐ EU-tukea ☐ Muuta valtion tukea			
Hankkeen rahoitussuunnitelma	€		€
Omat varat	46 812,25 €	Muut avustukset	
Lainat		Muut	
Valtionavustukset	23 406,15 €	YHTEENSÄ	70 218,40 €

3. Allekirjoitus

Paikka ja aika Kangasniemi 29.12.2010	Allekirjoitus (henkilön, jolla nimenkirjoitusoikeus) Nimenselvennys Mikko Korhonen

KUSTANNUSERITTELY

(LIIKUNTALAIN PERUSTEELLA VALTIONAVUSTUSTA HAETTAVAN HANKKEEN OSALTA)

Hakijan nimi / hankkeen nimi (sivun tunnistetieto)
Kangasniemen kunta / Säynätlammen lähiliikuntapaikka

Kustannuskohde	Kustannusarvio*	Viranomaisen merkintöjä
1. Rakennuttajan kustannukset		
1.1. Hallinto ja valvonta		
1.2. Suunnittelu		
1.3. Liittymisratkaisut		
1.4. Muut		
Yhteensä	11 703,10 €	
2. Rakennustekniset työt	7058,90 €	
3. LVI-työt		
4. Sähkötyöt		
5. Muutos- ja lisätyövaraus		
6. Muut rakennuskustannukset	12 381,15 €	
RAKENNUSKUSTANNUKSET YHTEENSÄ		
7. Kalusteet, varusteet, laitteet	39 075,30 €	
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ 1-7	70 218,40 €	
*) Ei sisällytetä maapohjan hankintaa, rahoituskuluja eikä laskennallisia menoja		

TARVITTAVAT LIITTEET

Rakentamisvalmius- ja rahoitusasiakirjoja

- hanketta koskevat talousarvio-otteet tai rahoituspäätökset
- rakentamista varten saatu rakennuslupa tai vastaava muu lupa tai todistus luvan saannin esteettömyydestä
- liikuntapaikkakohtaiset rakennussuunnitteluasiakirjat (L2-tasoiset piirustukset, rakennustapaselostus ja rakennetyypit)
- peruskorjausten osalta kuntoarvio tai tarvittaessa kuntotutkimus

Lisäksi

Jos hakijana on yksityinen yhteisö, on toimitettava

- yhteisön hyväksytty toimintasuunnitelma ja talousarvio
- yhteisön rekisteriote
- yhteisön toimintakertomus tai muu vastaava selvitys edelliseltä tilikaudelta
- yhteisön tuloslaskelma, tase ja tilintarkastuskertomus edelliseltä tilikaudelta

YLEISTÄ

Tällä lomakkeella pyydytetyt tiedot perustuvat liikuntalain 1054/1998 sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) säännöksiin.

Mikäli hakemuskohteeseen myönnetään valtionavustusta, valtionapuviranomainen voi asettaa päätöksessään avustuksen käytölle ehtoja jotka koskevat mm:

tietojen toimittamista hankkeen toteutumisesta ja kustannuksista (hankeselvitys)
avustuksen käyttöaikaa ja hyväksyttävii menoja
valtionavustuksen maksatusta
hankkeen vakuuttamista
hakijan ilmoitusvelvollisuutta olosuhteiden muuttumisesta
valtionapuviranomaisen valvontaoikeutta

Hakija saa lisätietoja avustuksen hakemisesta opetus- ja kulttuuriministeriön Internet-sivuilta www.minedu.fi.

Niiden elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) yhteystiedot toimialueittain, joihin lomakkeet toimitetaan.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri - vastuualue PL 8060, 90101 ROVANIEMI Puh. 020 636 0010 kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi	Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueet: POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri - vastuualue PL 131, 65101 VAASA Puh. 020 636 0140 kirjaamo.pohjanmaa@ely-keskus.fi	Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueet: POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri - vastuualue PL 86, 90101 OULU Puh. 020 636 0020 kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely.keskus.fi
Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois- Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueet: POHJOIS-SAVON ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri - vastuualue PL 2000, 70101 KUOPIO Puh. 020 636 0080 kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi	Hämeen, Kaakkois-Suomen ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueet: UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri - vastuualue PL 36, 00521 HELSINKI Puh. 020 636 0070 kirjaamo.uusimaa@ely.keskus.fi	Satakunnan ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimialueet: VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri - vastuualue PL 236, 20101 TURKU Puh. 020 636 0060 kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Lisätietoja antavat henkilöt toimialueittain:

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Liikuntatoimentarkastaja Kai-Matti Joonas, Rovaniemi, p. 0400 538 115 www.ely-keskus.fi/lappi	POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Sivistystoimentarkastaja Ismo Myllyaho, Vaasa, p. 040 505 7375 Sivistystoimentarkastaja Satu Sjöholm, Jyväskylä, p. 040 701 4492 www.ely-keskus.fi/pohjanmaa	POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Liikuntatoimentarkastaja Ulla Silventoinen, Oulu, p. 040 775 3449 www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa
POHJOIS-SAVON ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Nuoriso- ja liikuntatoimentarkastaja Henri Alho, Kuopio, p. 040 546 5190 Nuoriso- ja liikuntatoimentarkastaja Matti Ruuska, Joensuu, p. 0400 839 688 Nuoriso- ja liikuntatoimentarkastaja Pirjo Rimpiläinen, Mikkeli, p. 040 506 0115 www.ely-keskus.fi/pohjois-savo	UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Ryhmäpäällikkö, sivistystoimentarkastaja Ullrike Hjelt-Hansson, Helsinki, p. 050 68 811 Sivistystoimentarkastaja Ilpo Piri, Kouvola, p. 040 573 9622 Ylitarkastaja Krister Strandberg, Helsinki, p. 0400 726 708 www.ely-keskus.fi/uusimaa	VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS Sivistystoimentarkastaja Keijo Kuusela, Turku, p. 0500 528 525 www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi

ELY-keskusten henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

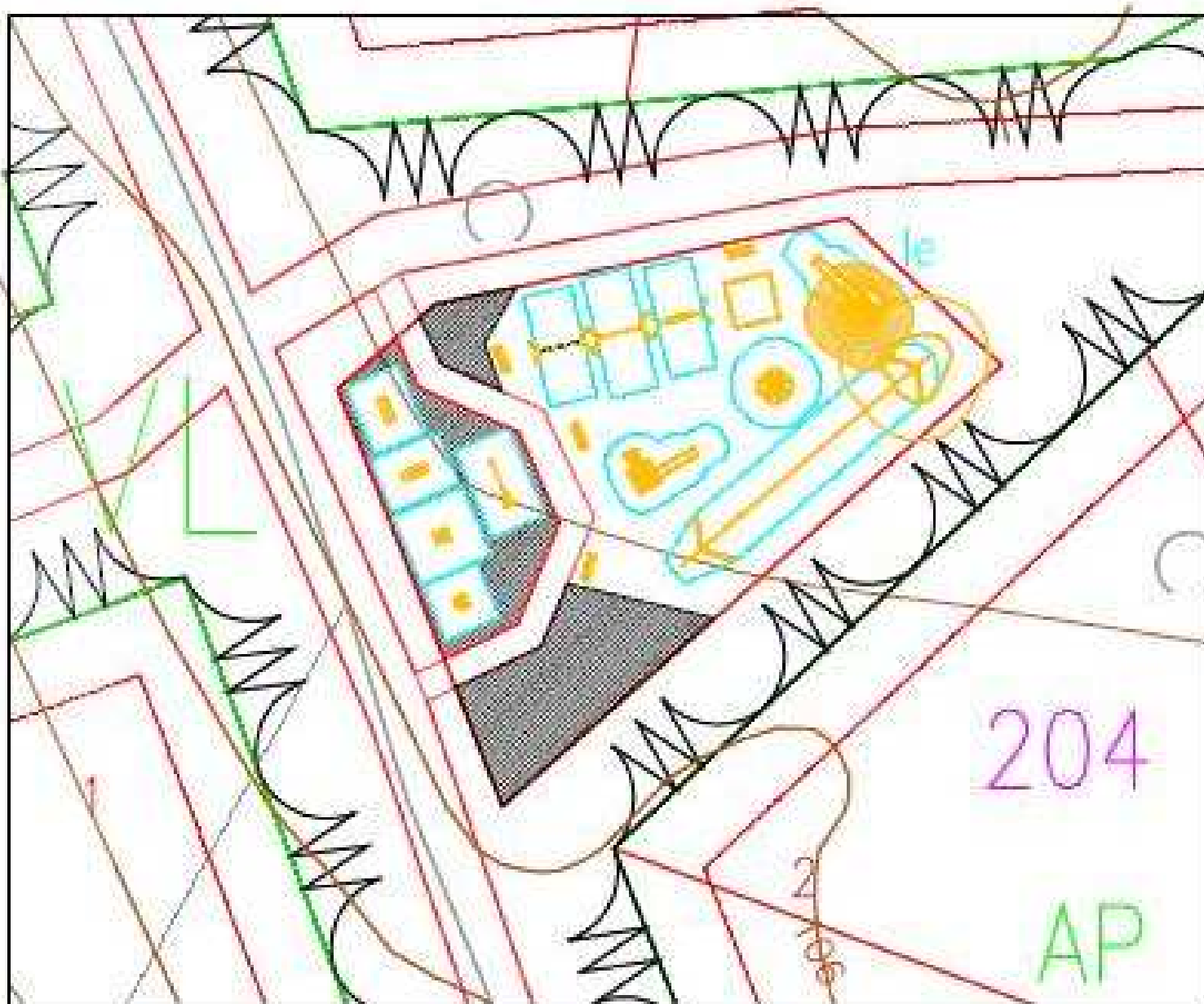

Hankesuunnitelma

- Hanke:** Lähiliikuntapaikka tulee Kangasniemelle, Säynätlammen asunto-alueelle. Säynätlammen asuntoalue on rakenteilla ja alue toimii kesällä 2011 omakotitalonäyttelyalueena. Asuntoalueella on 46 tonttia. Asuntoalueen läpi ja suunnitellun lähiliikuntapaikan vierestä kulkee tunnettu ja paljon käytetty lenkkipolku. Leikkialueen ja liikuntavälineiden väliin tulee polku.
- Hankkeen tarpeellisuus:** Asuntoalueella on oltava oma leikkialue. Leikkikentän ja lähiliikunta-alueen yhdistämisellä halutaan luoda edellytyksiä aikuisille kunto- ja terveysliikuntaan yhdessä lasten kanssa. Omakotitalonäyttelyn myötä alueen on oltava myös edustava, monipuolinen ja herättää muiden kuntien kiinnostusta lähiliikuntapaikkojen rakentamisessa. Lähiliikuntapaikan on tarkoitus toimia ympärivuotisena liikuntapaikkana asuntoalueen sekä lenkkipolun käyttäjille. Mahdollisesti talvisin olisi käytössä myös pulkkamäki.
- Toteuttamisajankohta:** Lähiliikuntapaikan rakentaminen alkaa 04.2011-05.2011. Näyttelyn ajankohta 8.-24.07.2011.
- Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma :** Arvioitu kokonaiskustannus alueelle on noin 70 218,40 €. Arvioon on sisällytetty tien rakentamiskustannus alueelle, alueen maatyöt ja välineet asennuksineen.

Luonnontilaiseksi
jäävät
alueet

Kangasniemen kunta

Säynätlampi

Virkistysalue

RAKENNUSTAPASELOSTUS

Kangasniemen kunta
Tekniset palvelut
Otto Mannisen tie 2
51200 KANGASNIEMI

RAKENNUSHANKKEEN YLEISTIEDOT

Rakennuskohde sijaitsee Kangasniemen Säynätlammen tulevalla asuinalueella ja se kuuluu vuonna 2011 järjestettävään omakotitalonäyttelyyn.

YSE 1998 Yleiset vaatimukset.

Urakkaan kuuluvat kaikki sopimusasiakirjoissa mainitut tarvikkeet, työt ja velvoitteet ellei niitä nimenomaan ole jätetty urakan ulkopuolelle.

RAKENNUSHANKE

Kangasniemen omakotitalonäyttelyalueen virkistysalueet

Säynätlammen asuinalue

51200 KANGASNIEMI

KOHDE

Hanke käsittää vuonna 2011 pidettävän omakotitalonäyttelyn asuinalueen virkistysalueet. Alueelle tulee lasten leikkipaikka ja lähiliikuntapaikka sekä uima- ja venepaikka. Alue on mäntykangasta jonka puusto on pääosin hyväkuntoista männikköä. Leikki- ja liikunta-alue on melko tasainen. sijoittuen korkeuskäyrien +106 ja +107 väliin. Alueelle ei rakenneta kuivatusjärjestelmiä.

Rakennuskohteen laajuus:

Leikki- ja liikunta-alueen laajuus on noin 876 m².

Säynätlammentieltä 3m leveä kulkutie lähiliikunta-alueelle. Kulkutie tehdään kestävään huoltoajoa.

Uimapaikan laajuus on noin 150 m² sekä venepaikan noin 100 m².

RAKENNUTTAJA

Kangasniemen kunta

Tekniset palvelut

Otto Mannisen tie 2

51200 KANGASNIEMI

Rakennuttajan edustaja

Tekninen johtaja Mikko Korhonen, 040 5151 739, fax (015) 7801 227.

mikko.korhonen@kangasniemi.fi

Valvoja

Projektiasiantuntija Kari Erkkilä, 040 7769 136, fax (015) 7801 227.

kari.erkkila@kangasniemi.fi

KÄYTTÄJÄN EDUSTAJAT

Kangasniemen kunta

SUUNNITTELIJA

Kangasniemen kunta

Tekniset palvelut

Insinööriharjoittelija Risto Tissari, 040 5600 498, fax (015) 7801 227.

risto.tissari@hotmail.com

1 RAKENNUSOSAT**11 ALUEOSAT****111 MAAOSAT****1111 Rakennettava alue**

Raivaus suoritetaan suunnitelmien mukaisesti leikattavaksi, pengerrettäväksi tai muutoin käsiteltäväksi merkityillä alueilla.

Poistettavaksi määrättyjen puiden ja pensaiden kannot ja juuret raivataan pois vähintään kasvualustaan kuuluvien maakerrosten alapintaan saakka.

Puiden kaadot ja poiskuljetuksen hoitaa rakennuttaja.

1112 Kaivannot

Maankaivu toteutetaan asemapiirroksen mukaisesti.

Kaivannot tehdään välinevalmistajien ohjeiden mukaisesti perustamissyvyyteen saakka.

Liitteenä on välinevalmistajien asennusohjeet.

1114 Täyttörakenteet

Kaivannot täytetään välinevalmistajien ohjeiden mukaisesti.

Leikkivälineiden turva-alueiden rakennekerrokset perustamissyvyydestä alkaen: 200mm kaivumassoja, suodatinkangas N2, 400mm turvasora.

Leikkialue päällystetään muilta osin 100mm murskekerroksella, raekoko 0...16mm tai kivituhkakerros 50-70mm.

Liikuntavälineiden turva-alueiden rakennekerrokset perustamissyvyydestä alkaen: 300mm kaivumassoja, suodatinkangas N2, 400mm turvasora.

1115 Penkereet

Penkere kasataan kaivannoista saamalla maa-aineksella. Penkerein korkeus on 1-2 metriä, riippuen rinneliukumäen ja köysiradan paikasta. Penkerein ala on noin 100 m2.

112 TUKI- JA VAHVISTUSRAKENTEET

Ei ole.

113 PÄÄLLYSTEET**1131 Liikennealueiden päällysteet**

Säynätlammentieltä tuleva polku päällystetään murskeella ja tehdään huoltoajoa kestäväksi. Polun rakennekerrokset kaivupinnasta alkaen: suodatinkangas N2, 200mm kantava kerros 0...32mm raekoon murskeesta, 50mm kulutuskerros 0-16mm raekoon murskeesta. Olemassa oleva lenkkipolku säilytetään normaalina. Lähiliikunta-alueen ja leikkialueen väliin tuleva polku päällystetään 50mm kerroksella 0...16mm raekoon murskeella.

1132 Paikoitusalueiden päällysteet

Alueelle ei tule erillisiä paikoitusalueita. Vieraspaidat ovat alueen asukkaiden omilla pihoidilla tai kääntöpaikoilla.

1133 Oleskelu- ja leikkialueiden päällysteet

Lähiliikunta-alueella leikki- ja liikuntavälineiden putoamissuoja-alueet päällystetään turvasoralla jonka rakennekerroksen paksuus on 400mm. Leikkialue päällystetään murskeella jonka rakennekerroksen paksuus on 100mm. Liikuntavälineiden turva-alueiden ympärillä oleva maa sekä osa leikkialueesta jätetään luonnontilaan, liitteenä asemapiirros. Lähiliikuntapaikan lähistölle tulee kaksi konttia näyttelyssä toimivaa Muksulaa varten. Konttien alle tulee 10x10m alue, johon tulee murskettä 50mm kerros, raekokoa 0...16mm. Uimapaikalle tulee 100mm hiekkakerros. Hiekka tulee rakennuttajan omistamalta Käpyniemen hiekkamontulta. Maarakennusurakoitsija hoitaa hiekan kuljetuksen.

1134 Kasvillisuus

Alue pyritään säilyttämään luonnontilaisena, hoitoa vaativia istutuksia tai nurmikkoa ei laiteta.

114 ALUEVARUSTEET**1142 Oleskeluvarusteet**

Alueelle sijoitetaan neljä penkkiä ilman perustuksia leikkivälinevalmistajan toimesta.

1143 Leikkivarusteet

Leikki- ja liikuntavälineet asemapiirroksen mukaisesti asennettuna välinevalmistajien toimesta. Perustussyvyyden kaivun ja täytöt hoitaa maarakennusurakoitsija.

1144 Alueopasteet

Leikki- sekä liikunta-alueelle tulee omat opaskyltit välinevalmistajien asentamana.

1145 Erityiset aluevarusteet

Lähiliikunta-alueelle sijoitetaan optiona neljä puistovalaisinta jotka eivät kuulu urakkaan. Venepaikalle upotetaan 5 tolppaa veneiden kiinnitystä varten. Tolpat tulevat rakennuttajalta ja maarakennusurakoitsija asentaa ne.

115 ALUEEN RAKENTEET**1153 Aidat ja tukimuurit**

Alue aidataan rakennuttajan toimesta väliaikaisesti näyttelyn ajaksi. Koska välitöntä yhteyttä liikenneväyliin ei ole, pysyviä aitauksia ei tarvita.

12 TALO-OSAT

Ei ole.

13 TILAOSAT

Ei ole.

2 TEKNIikkaOSAT

Ei ole.

Säynätlammen lähiliikunta-alue

Kustannusarvio rakennusteknisistä töistä

Leikkialue		määrä	a'hinta	Kust.€
Vesaikon ja pienpuun poisto ja siirto (m2)		520	0,20	104
Pintamaan poisto (m2)		520	0,40	208
Välineistön perustussyvyyden kaivu (m3)		180	5,00	900
<u>Rakennekerrokset (turva-alue 300m2): (m3)</u>				
Kaivumassat	200mm	60		
Suodatinkangas N2				
Turvasora	400mm	120	25,00	6500
<u>Rakennekerrokset (muu alue 220m2): (m3)</u>				
Kulutuskerros Mrs 0...16mm	100mm	22	33,00	726
				8438

Liikunta-alue

Vesaikon ja pienpuun poisto ja siirto (m2)		100	0,20	20
Pintamaan poisto (m2)		100	0,40	40
Välineistön perustussyvyyden kaivu (m3)		80	5,00	400
<u>Rakennekerrokset: (m3)</u>				
Kaivumassat	300mm			
Suodatinkangas N2				
Turvasora	400mm	40	25,00	1000
				1460

Alueiden välinen polku

Vesaikon ja pienpuun poisto ja siirto (m2)		75	0,20	15
Pintamaan poisto (m2)		75	0,40	30
<u>Rakennekerrokset: (m3)</u>				
Kulutuskerros Mrs 0...16mm	100mm	8	33,00	264
				309

Polku Säynätlammentielle Onkitielle lev. 3m

Vesaikon ja pienpuun poisto ja siirto (m2)		155	0,20	31
Pintamaan poisto (m2)		155	0,40	62
<u>Rakennekerrokset: (m3)</u>				
Jakavakerros Sr	400mm	65	23,50	1528
Kantavakerros Mrs 0...32mm	100mm	15	29,00	435
Kulutuskerros Mrs 0...16mm	70mm	10	33,00	330
				2386

Yhteensä: 12593,00€
 ALV 23% 2896,40€
 15489,40€

KANGASNIEMEN KUNTA
Tekniset palvelut

TARJOUSPYYNTÖ

TARJOUSPYYNTÖ KANGASNIEMEN OMAKOTITALONÄYTTELYN 2011 LIIKUNTA-ALUEEN VÄLINEISTÄ

Kangasniemen kunta pyytää tarjoustanne Kangasniemen omakotitalonäyttelyn 2011 kuuluvalla alueella valmistuvan liikunta-alueen välineistä asennuksineen tarjouspyyntöasiakirjan mukaisesti.

Petäjävedellä on järjestetty heinäkuussa 2009 omakotitalonäyttely, jossa esiteltiin 19 omakotitalokohdetta. Osana näyttelyä toteutuneessa kehittämishankkeessa kehitettiin malli näyttelymallin kierrättämiseen kuntien asumisen edistämiseksi. Näyttelymallin omistaa Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy.

Kangasniemen kunta on hankkinut oikeudet Jykes Oy:ltä näyttelymalliin sekä on päättänyt järjestää omakotitalonäyttelyn vuonna 2011. Kangasniemen kunta on teettänyt loppuvuodesta 2009 esiselvityksen omakotitalonäyttelyn järjestämisestä 2011. Tehdyn esiselvityksen perusteella on Kangasniemen kunta päättänyt järjestää omakotitalonäyttelyn 8. - 24.07.2011 välisenä aikana. **Yleisötavoitteeksi on asetettu 20 000 maksavaa kävijää.**
www.omakotitalonayttely.fi

Tarjouspyynnön kohde

Näyttelyalueelle valmistuvan liikunta-alueen välineistö ja niiden asennus. Liikuntapaikka tulee leikkialueen yhteyteen ja ne toimivat lähiliikunta-paikkana. Leikkialue toimii näyttelyn ajan Muksulana ja näin ollen myös liikuntapaikkaa voidaan käyttää esittelykohteena.

Tehtäviä (välitavoitteita) ovat mm:

- välineiden kuljetus alueelle
- välineiden asennustyöt

Kalusteiden ja varusteiden ohjeellinen malli ja hankittava määrä

Tuote	Määrä Kpl yht.
1. 004621 Freesmith (13 kg)	1
2. 006010 Russianbar (20 kg)	1

Osoite	Puhelin	Fax
Kangasniemen kunta Tekniset palvelut Otto Mannisen tie 2 51200 KANGASNIEMI	015-78011* http://www.kangasniemi.fi	015-780 1227 kangasniemi@kangasniemi.fi

Hankintapäätös

Liikuntavälinevalmistajan valinnasta päätöksen tekee Kangasniemen kunnan tekninen johtaja Mikko Korhonen. Hankintapäätöksestä ilmoitetaan kaikille tarjoajille kirjallisesti.

Tarjouksen jättäminen

Tarjous liitteineen on toimitettava 17.03.2011 kello 12.00 mennessä osoitteeseen:

Kangasniemen kunta
Tekniset palvelut
Otto Mannisen tie 2
51200 KANGASNIEMI

Kuoreen merkintä ” **TARJOUS LIIKUNTAVÄLINEET** ”

Lisätietoja hankinnasta

Lisätietoja hankinnasta antaa Risto Tissari 040 560 0498. Lisätietoja omakotitalonäyttelystä sekä mahdollisesta tuotteiden esittelystä näyttelyn aikana antaa näyttelykoordinaattori Timo Ovaskainen, Poklossi Oy 050 310 7441.

Kangasniemellä 3. helmikuuta 2011

KANGASNIEMEN KUNTA
 Tekniset palvelut

Kim Aalto
 kunnanrakennusmestari

Liite: Asemakuva

Osoite	Puhelin	Fax
Kangasniemen kunta Tekniset palvelut Otto Mannisen tie 2 51200 KANGASNIEMI	015-78011* http://www.kangasniemi.fi	015-780 1227 kangasniemi@kangasniemi.fi

KANGASNIEMEN KUNTA
Tekniset palvelut

TARJOUSPYYNTÖ

TARJOUSPYYNTÖ KANGASNIEMEN OMAKOTITALONÄYTTELYN 2011 LEIKKIKENTÄN VÄLINEISTÄ

Kangasniemen kunta pyytää tarjoustanne Kangasniemen omakotitalonäyttelyn 2011 kuuluvalla alueella valmistuvan leikkikentän välineistä asennuksineen tarjouspyyntöasiakirjan mukaisesti.

Petäjävedellä on järjestetty heinäkuussa 2009 omakotitalonäyttely, jossa esiteltiin 19 omakotitalokohdetta. Osana näyttelyä toteutuneessa kehittämishankkeessa kehitettiin malli näyttelymallin kierrättämiseen kuntien asumisen edistämiseksi. Näyttelymallin omistaa Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy.

Kangasniemen kunta on hankkinut oikeudet Jykes Oy:ltä näyttelymalliin sekä on päättänyt järjestää omakotitalonäyttelyn vuonna 2011. Kangasniemen kunta on teettänyt loppuvuodesta 2009 esiselvityksen omakotitalonäyttelyn järjestämisestä 2011. Tehdyn esiselvityksen perusteella on Kangasniemen kunta päättänyt järjestää omakotitalonäyttelyn 8. - 24.07.2011 välisenä aikana. **Yleisötavoitteeksi on asetettu 20 000 maksavaa kävijää.**
www.omakotitalonayttely.fi

Tarjouspyynnön kohde

Näyttelyalueelle valmistuvan leikkikentän välineistö ja niiden asennus. Leikkikentälle varatulle alueelle tulee myös lähiliikuntapaikka toisen valmistajan toimesta. Leikkialue toimii näyttelyn ajan Muksulana, joten kunta tarjoaa myös mahdollisuuden tulla esittelemään omia tuotteitane näyttelyyn.

Tehtäviä (välitavoitteita) ovat mm:

- välineiden kuljetus alueelle
- välineiden asennustyöt

Kalusteiden ja varusteiden ohjeellinen malli ja hankittava määrä

Leikkiväline tai kaluste	Malli tai vastaava	Määrä Kpl yht.
1. Puistokyltti	Lappset Puistokyltti Tuote no. 080556	1

Osoite	Puhelin	Fax
Kangasniemen kunta Tekniset palvelut Otto Mannisen tie 2 51200 KANGASNIEMI	015-78011* http://www.kangasniemi.fi	015-780 1227 kangasniemi@kangasniemi.fi

2. Penkki	Lappset Penkki Tuote no. 00504	4
3. Kiipeilyteline	Lappset Haikaranpesä Tuote no. 138401M	1
4. Hiekkalaatikko 3mx3m	Lappset Hiekkalaatikot Tuote no. 000404M	1
5. Liukumäki	Lappset Torni ja liuku Tuote no. 120346M	1
6. Köysirata	Lappset Köysirata Tuote no. 160050-12	1
7. Liukumäki	Lappset Rinneliukumäki Tuote no. 120068M	1
8. Keinuteline 2:lle	Lappset Keinuteline Tuote no. 020414M	1
9. Turvaistuin	Lappset Hugo&Ines Tuote no. 000104 Tai Tuote no. 000218	1 2
10. Keinuteline 2:lle	Lappset Keinuteline Tuote no. 020415M	1
11. Kumilautaistuin 210cm	Lappset Kumilautaistuin Tuote no. 000226	2
12. Linnunpesäkeinu	Lappset Linnunpesäkeinu Tuote no. 020417M	1

Alueen rakentamisajankohta

Leikkikentän rakentaminen on suunniteltu tehtäväksi 31.5.2011 mennessä laitteiston asennuksineen.

Tarjouksen sisältö

Tarjouksessa on tultava ilmi:

- kokonaishinta asennettuna alv 0% sekä sisältäen arvonlisäveron
- välineiden yksikköhinta alv 0 %
- asennuksen yksikköhinta alv 0%
- välineiden toimitusaika

Osoite	Puhelin	Fax
Kangasniemen kunta Tekniset palvelut Otto Mannisen tie 2 51200 KANGASNIEMI	015-78011* http://www.kangasniemi.fi	015-780 1227 kangasniemi@kangasniemi.fi

KANGASNIEMEN KUNTA**VIRANHALTIJAPÄÄTÖS**

Tekninen johtaja

26.04.2011

5 §

275/10/00/2009

Otsikko OMAKOTITALONÄYTTELYALUEEN LÄHILIIKUNTAPAIKAN VÄLINEET

Asia Tekninen toimisto on pyytänyt tarjouksia omakotitalonäyttelyalueen liikunta-alueen ja leikkikentän välineistä asennuksineen.

Päätös ja perustelut Valitaan Carousel ainoana tarjouksen tehneenä tarjouksensa 14.3.2011 mukaisesti toimittamaan kuntoiluvälineet asennuksineen hintaan 15.894, 00 € (ALV 0 %) ja Puuhamies Oy halvimman tarjouksen tehneenä tarjouksensa 14.3.2011 mukaisesti toimittamaan leikkivälineet asennuksineen hintaan 15.626,15 € (ALV 0 %) ja turvasoran 2.500,00 € (ALV 0 %).

Päiväys ja allekirjoitus Kangasniemi 26.04.2011

Mikko Korhonen
Tekninen johtaja

Lisätietoja Lisätietoja antaa päätöksentekijä.

JAKELU Tarjoajat
Erkkilä Kari

Tietonne ovat rekisteröityneet Kangasniemen kunnan Dynastia-asiahallinta -ohjelmaan.

Oikaisuvaatimusohjeet

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään on

Tekninen lautakunta
Otto Mannisen tie 2
51200 KANGASNIEMI
Fax 015-780 1227
kirjaamo@kangasniemi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen

2.5.2011

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

PIENURAKKASOPIMUS

Tämä urakkasopimus on tarkoitettu käytettäväksi pienissä lyhytaikaisissa talonrakennustöiden urakkasopimuksissa (esim. rakennusteknisten töiden, sähkötöiden, putkitöiden, ilmanvaihtotöiden, maalaustöiden jne. urakkasopimuksissa).

Hanke

Kangasniemen omakotitalonäyttely 2011

RakennuskohteSäynätlammen asuinalueen lähiliikuntapaikka
Säynätlammentie 13
51200 KANGASNIEMI**Urakan kohde**

Lähiliikuntapaikan sekä uimapaikan ja venevalkaman maanrakennustyöt

Sopijapuolet**Tilaaaja**Kangasniemen kunta
Tekniset palvelut
Otto Mannisen tie 2
51200 Kangasniemi**Urakoitsija**Harjula Mechanics Oy
Puhakantie 56
41400 Lievestuore**Suunnitelmien muuttamisesta ja tilausten tekemisestä päättää**Tekninen johtaja Mikko Korhonen 040 5151 739.
Projektiasiantuntija Kari Erkkilä 040 7769 136.**Urakoitsijan suoritusvelvollisuus**

Urakoitsija sitoutuu urakkahintaa vastaan tekemään kaikki urakkasopimuksen ja muiden sopimusasiakirjojen sekä lainsäädännön edellyttämät työt ja toimenpiteet, suorittamaan tarvittavat aine- ja tarvikkehankinnat ja luovuttamaan työntuloksen sopimusasiakirjojen mukaisesti tehtynä valmiina tilaajalle. Urakoitsijan on suoritettava työnsä ammattitaidolla, huolellisesti ja hyvää rakentamistapaa noudattaen.

Urakoitsijan suoritukseen kuuluu omaa suoritustaan koskevien käyttö- ja huolto-ohjeiden laatiminen.

Työmaan johtovelvollisuudet

Työmaan johtovelvollisuuksista vastaa sopimuksen yleisten ehtojen 2 §:n tarkoittamassa laajuudessa maanrakennus urakoitsija:

Harjula Mechanics Oy

Nämä velvollisuudet koskevat urakoitsijan oman suorituksen lisäksi seuraavia urakoita ja hankintoja:

Leikkivälineiden asennusurakoitsija: Puuhamies Oy.

Liikuntavälineiden asennusurakoitsija: Carousel Oy

Laiturin asennusurakoitsija: Norppa-Laiturit Oy.

Työnjohto

Työmaan vastaava työnjohtaja:

Kimmo Harjula, 044 3389 988

Maanrakennus

urakan työnjohtaja: Mikko Harjula, 040 8381 748

Työsuojelu

Työmaan turvallisuuden yleisjohdosta vastaava henkilö:

Kimmo Harjula

Urakoitsijan on vaadittaessa ilmoitettava omien ja alihankkijoidensa työmaalla työskentelevien työntekijöiden nimet ja syntymäajat tilaajalle.

Työmaapalvelut

Vastuu työmaapalveluista jakautuu oheisessa taulukossa kuvatulla tavalla (*merkitään rastilla kuhunkin kohtaan; T = Tilaaja, U = Urakoitsija. Tarkennukset kuhunkin työmaapalveluun kirjoitetaan asianomaisen palvelun perään. Jos merkintää ei ole tehty, ei työmaapalvelu kuulu kummallekaan sopijapuolelle*).

	T	U
Työnaikaisten rakennelmien (esim. telineiden) ja asennusten tekeminen sekä yhteistä tarvetta palvelevien mittojen asettaminen	☐	☒
Kulkuteiden tekeminen ja kunnossapito sekä yleisen liikenteen järjestely	☐	☒
Työsuoritusta varten tarpeellisen alueen vuokraaminen ja aitaaminen	☐	☒
Rakennuskohteen vartiointi	☐	☒
Rakennuskohteen, rakennusosien ja rakennustarvikkeiden sekä ympäristön suojaaminen ja hoito	☐	☒

	T	U
Rakennuskohteen lämmittäminen ja kuivattaminen sekä yleisvalaistus	☐	☒
Työmaan sisäisen jätehuollon järjestäminen sekä siivous, puhtaanapito ja lumityöt	☐	☒
Urakan toteuttamiseen tarvittavien varasto-, toimisto- ja työskentelytilojen sekä työntekijöiden sosiaali-tilojen järjestäminen ja varustaminen	☐	☒
Veden, valaistukseen ja laitteiden käyttöön tarvittavan sähkön antaminen	☐	☒
Muut työmaapalvelut, joista on sovittu:	☐	☐
	☐	☐
	☐	☐
Rakennusaputyöt sovitusmäärin seuraaville urakoitsijoille: Työ/Kenelle:	☐	☐
	☐	☐
Edellä mainitut tilaajalle osoitetut työmaapalvelut on siirretty:		

Sopimusasiakirjat

Urakassa noudatetaan tätä sopimusta kaikkine ehtoineen ja siihen liittyviä jäljempänä lueteltuja sopimusasiakirjoja.
Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan ja niiden keskinäinen pätevyysjärjestys on sopimuksen yleisten ehtojen 3 §:n mukainen.

Urakka-asiakirjaluettelo

Asiakirjan nimi

Sivua

Liite nro

Päiväys

Tarjousneuvottelun pöytäkirja	2	1	06.06.2011
Tarjouspyyntö sekä ennen tarjousta annetut lisäselvitykset	7	2	11.05.2011
Urakkaohjelma	10	3	29.04.2011
Työturvallisuusasiakirja	10	4	29.04.2011
Tarjous	9	5	30.05.2011
Säynätlammen asuinalueen asemakuva	1	7	
Rakennustapaselostus liitteineen	15	8	29.04.2011
Kunnallistekniikan rakennussuunnitelma liitteineen	10	9	28.12.2007

Lisäksi urakassa noudatetaan yleisiä standardeja, työohjeita ja työselostuksia, jotka on osoitettu edellä luetelluissa asiakirjoissa.

Tilaaajan myötävaikutus-velvollisuus

Tilaaajan on varattava eri työvaiheita varten urakoitsijalle kohtuullinen aika. Tilaaajan on täytettävä omat sopimukseen liittyvät velvollisuutensa ja muutoinkin myötävaikutettava sopimuksen täyttymiseen niin, että urakka voi valmistua sopimuksessa mainitussa ajassa ja muutoin sovitulla tavalla.

Valuutta

Tässä urakkasopimuksessa valuuttana käytetään euroa. Tässä kohdassa sovittua valuttua sovelletaan kaikissa tämän sopimuksen rahamääräisiä suorituksia koskevilla kohdilla.

Luvat

Tilaaaja hankkii viranomaisten luvat rakennuskohteen rakentamiseen, purkamiseen tai muuhun luvanvaraiseen toimenpiteeseen ja vastaa näiden aiheuttamista kustannuksista.

Urakoitsija on velvollinen huolehtimaan siitä, että työsuoritukseen liittyvät katselmuksien ja tarkastusten, jotka säädösten tai viranomaismääräysten mukaan on toimitettava, tulevat pidetyiksi. Urakoitsija vastaa katselmusten ja tarkastusten kustannuksista lukuun ottamatta rakennuslupamaksuun sisältyviä katselmuksia ja tarkastuksia.

Urakka-aika

Urakoitsijalla on oikeus aloittaa rakennustyöt rakennuskohteessa

heti, kun urakkasopimus on allekirjoitettu

Työt on aloitettava viimeistään: 13.06.2011

Töiden valmistumisajankohta: 30.06.2011

Ellei toisin sovita

Työpäiviä ovat arkipäivät maanantaista perjantaihin.

Työpäiviä ovat:

Viivästyssakko

Urakkasuorituksen viivästyessä sovituista määräajoista tilaaja on oikeutettu saamaan urakoitsijalta viivästyssakkona:

Urakkasuorituksen valmistumisen osalta 603 euroa kultakin työpäivältä,
kuitenkin enintään yhteensä 50 työpäivältä euroa.

Välitavoitteiden osalta on sovittu seuraavaa:

Ellei tässä urakkasopimuksessa ole muuta todettu, viivästyssakko on kultakin työpäivältä 0,1% arvonlisäverottomasta urakkahinnasta kuitenkin enintään 50 työpäivältä.

Takuuaika

Urakan takuu aika: 24 kuukautta

Ellei tässä urakkasopimuksessa ole muuta todettu, urakan takuu aika on 24 kuukautta koko urakkasuorituksen vastaanotosta.

Vakuudet

Rakennusaikaisen vastuunsa täyttämisen vakuudeksi urakoitsija antaa tilaajalle pankin tai vakuutuslaitoksen myöntämän omavelkaisen takauksen tai muun tilaajan hyväksymän vakuuden määrältään:

2010,- euroa.

Takuuajan vastuunsa täyttämisen vakuudeksi urakoitsija antaa tilaajalle pankin tai vakuutuslaitoksen myöntämän omavelkaisen takauksen tai muun tilaajan hyväksymän vakuuden määrältään:

402,- euroa.

Vakuudet kattavat myös lisä- ja muutostyöt. Rakennusaikaisen vakuuden tulee olla voimassa kolme kuukautta urakan hyväksytyyn valmistumisajan yli ja takuuajan vakuuden kolme kuukautta yli takuuajan.

Ellei tässä urakkasopimuksessa ole muuta todettu, rakennusajan vakuus on arvoltaan 10 % ja takuuajan vakuus 2 % urakkahinnasta. Vakuudet lasketaan arvonlisäverottomasta urakkahinnasta.

Vakuutukset

Vaihtoehto 1

Valitse vaihtoehto 1 tai 2

Urakoitsija ottaa rakennuttajan nimiin ns. rakennustyövakuutuksen

arvonlisäverolliselta arvonlisäverottomalta jälleenhankinta-arvoltaan.

euroa.

Vakuutuksen tulee kattaa seuraavat urakat tai hankinnat:

Vaihtoehto 2

Kohteessa on ottama rakennustyövakuutus,

joka kattaa myös tämän urakkasopimuksen kohteena olevan suorituksen.

Vakuutuksista on lisäksi sovittu seuraavaa:

Urakoitsijalla tulee olla voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus.

Urakkahinta

Urakkahinnassa on eroteltava arvonlisäveroton hinta ja arvonlisävero.

Arvonlisäveroton urakkahinta:	20.100,-	euroa
Arvonlisäveron osuus:	4.623,-	euroa
Yhteensä:	24.723,-	euroa

Urakkahinnan maksaminen

Maksuerätaulukko Vaihtoehto 1

Valitse vaihtoehto 1 tai 2

Urakkahinta maksetaan seuraavan maksuerätaulukon mukaisesti:

1. erä 20.100,- euroa, kun

urakan maanrakennustyöt on tehty.

2. erä euroa, kun

3. erä euroa, kun

4. erä euroa, kun

5. erä euroa, kun

Vaihtoehto 2

Urakkahinta maksetaan liitteenä seuraavan maksuerätaulukon mukaan. Liite nro

Maksuaika on 14 päivää. Viivästyskorko on korkolain mukainen kulloinkin voimassaoleva

viivästyskorko (% vuonna   ). Sopimukseen perustuvat laskut on

maksettava, kun lasku on esitetty tilaajalle ja vastaava sopimuksen mukainen työvaihe on todettu tehdyksi tai lasku muuten on todettu maksukelpoiseksi. Tilaajan edustaja toteaa, milloin maksuerän perusteena olevan työvaihe on tehty.

Hintasidonnaisuudet

Urakkahinta on kiinteä ilman indeksi- tai valuuttasidonnaisuutta.

Muut sopimusasiat / erityisiä määräyksiä

Urakoitsijan on ennen sopimuksen allekirjoittamista töiden aloittamista

toimitettava tilaajalle ALV- ja ennakonpidätysrekisteriote sekä luotettava selvitys verojen, ennakonpidätystilitysten, sosiaaliturvamaksujen ja eläkemaksujen suorittamisesta. Tilaaja voi ilmoittaa tästä urakkasopimuksesta lääninverovirastolle veroviranomaisen laatimalla lomakkeella.

Riitaisuuksien ratkaiseminen

Tätä sopimusta koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti osapuolten keskinäisten neuvottelujen avulla. Mikäli yhteisymmärrystä ei saavuteta, riitaisuudet jätetään

Etelä-Savon

käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

YLEISET EHDOT

1 § Yhteistoimintavelvollisuus

Osapuolten on tiedottamalla, sopimalla ja muulla yhteistoiminnalla varmistettava rakennustyön sujuva ja turvallinen suoritus sekä järjestettävä ja suoritettava työnsä siten, että ne eivät tarpeettomasti häiritse toistensa tai muiden urakoitsijoiden töitä tai toimintaa rakennuskohteessa.

Urakoitsijan on noudatettava työmaan johtovelvollisuuksista vastaavan antamia töiden järjestelyä ja yhteensovitusta koskevia ohjeita.

2 § Työmaan johtovelvollisuudet

Mikäli sopimusasiakirjoissa ei ole toisin sanottu, työmaan johtovelvollisuuksiin kuuluvat seuraavat velvollisuudet:

- a) työmaan yleisjohto ja tarvittaessa vastaavan työnjohtajan asettaminen,
- b) työturvallisuuslainsäädännön tarkoittamat päätoteuttajan velvollisuudet,
- d) työmaan töiden järjestely ja yhteensovitus.

Ellei pääurakoitsijaa tai muuta työmaan johtovelvollisuuksista vastaavaa ole sopimusasiakirjoissa nimetty, näistä velvollisuuksista vastaa tilaaja.

3 § Sopimusasiakirjojen keskinäinen pätevyysjärjestys

Jos sopimusasiakirjat ovat sisällöltään ristiriitaisia, on eri asiakirjojen määräysten keskinäinen pätevyysjärjestys, ellei tässä sopimuksessa ole muuta mainittu, seuraava:

- a) tämä urakkasopimus;
- b) tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen antamista annetut kirjalliset lisäselvitykset;
- c) urakkaohjelma tai muut sopimuskohtaiset urakkaehdot;
- d) tarjous;
- e) määrä- ja mittaluettelot;
- f) työkohtaiset laatuvaatimukset ja työselostukset;
- g) sopimuspiirustukset;
- h) yleiset laatuvaatimukset ja työselostukset.

4 § Urakoitsijan suoritus aika

Urakkasopimuksessa edellytetty rakennustyö on aloitettava, tehtävä ja loppuunsaattettava sopimuksen aikamääräyksiä noudattaen tai tällaisten puuttuessa sellaisessa ajassa, kuin se kohtuuden mukaan on mahdollista. Urakoitsijan on tarvittaessa huolehdittava urakkasuorituksen edistymisestä rinnan mahdollisten muiden töiden kanssa.

URAKKA-AJAN PIDENTÄMISEEN OIKEUTTAVAT TEKIJÄT

5 § Tilaajan myötävaikutusvelvollisuuden laiminlyönti

Jos tilaaja tai tilaajaan sopimussuhteessa oleva muu taho aiheuttaa menettelyllään työn viivästymisen, ja jos urakoitsija näyttää huomauttaneensa asiasta riittävän ajoissa tilaajalle, urakoitsijalla on oikeus saada kohtuullinen pidennys urakka-aikaan.

6 § Sopijapuolista riippumattomat suoritusajan pidentämiseen oikeuttavat tekijät

Urakoitsijalla on oikeus saada kohtuullinen pidennys urakka-aikaan, jos urakan sopimuksen mukaisessa ajassa valmistumisen esteenä on jokin muu sopijapuolista riippumaton poikkeuksellinen seikka, joka huomattavasti vaikeuttaa urakkasopimuksen velvoitusten täyttämistä. Edellä mainittujen seikkojen ilmaantuessa urakoitsijan tulee viipymättä ilmoittaa niistä kirjallisesti tilaajalle uhalla, että muutoin menettää oikeutensa suoritusajan pidentämiseen.

7 § Viivästyksen rajoittaminen

Urakka-ajan pidennyksen ollessa edellä olevan perusteella aiheellinen urakoitsijan tulee ryhtyä kaikkiin vallassaan oleviin samoin kuin tilaajan osoittamiin toimenpiteisiin viivästymisen estämiseksi, mikäli tällaiset toimenpiteet eivät aiheuta kohtuuttomia kustannuksia tai ole työlainsäädännön, työsuojelumääräysten tai työehtosopimusten vastaisia.

VASTUU

8 § Yleinen vastuu

Sopijapuoli vastaa kaikkien urakkaan kuuluvien velvollisuuksiensa, niin itse tekemiensä kuin kolmannella osapuolella teettämiensä, sopimuksenmukaisesta täyttämisestä kuten, tuottamiensa suunnitelmien sisällöstä ja tiedoista, antamistaan määräyksistä ja kaikkien urakkaan kuuluvien töiden ja velvollisuuksiensa sopimuksenmukaisesta täyttämisestä.

9 § Vastuun sisältö

Sopijapuolen vastuu käsittää velvollisuuden korvata toiselle sopijapuolelle kaikki ne vahingot, jotka aiheutuvat siitä, että urakkasopimuksen mukaiset velvollisuudet jäävät jossain suhteessa täyttämättä, tai jotka tämä muutoin aiheuttaa toiselle sopijapuolelle.

Sopijapuoli ei kuitenkaan vastaa vahingoista, joita tämä ei ole voinut kaikkea mahdollista huolellisuutta noudattamalla välttää.

Vastuuseen viivästyksestä siltä ajalta, jolta on sovittu erillinen viivästys sakko, noudatetaan viivästys sakkoa koskevia määräyksiä.

URAKOITSIJAN VASTUU

10 § Vastuun laajuus

Urakoitsija vastaa oman urakkansa sopimuksen mukaisesta toteuttamisesta alan asiantuntijana. Virheellinen työntulos on urakoitsijan korjattava tai korvattava uudella suorituksella.

11 § Vastuu takuuajana

Urakoitsija vastaa suorituksensa sopimuksen mukaisuudesta takuuajan, jonka pituus on, ellei tässä sopimuksessa ole muuta määrätty, kaksi vuotta. Urakoitsijan suoritukseen, jota takuu koskee, luetaan myös lisä- ja muutostyöt. Urakoitsija on velvollinen kustannuksellaan korjaamaan ne urakkasuorituksessaan takuuajana ilmenneet virheet, joita urakoitsija ei näytä hänestä riippumattomasta syystä aiheutuneiksi esimerkiksi osoittamalla, että kyseessä on normaali kuluminen tai virheellisen käytön taikka tilaajan vastuulle kuuluvien huoltotoimenpiteiden laiminlyönnin aiheuttama vaurio. Sellaiset virheet, jotka vaikeuttavat työntuloksen käyttöä tai aiheuttavat vaaraa tahi rappeutumista, on urakoitsijan viipymättä korjattava tai poistettava. Jos urakoitsija viivyttelee edellä tarkoitettujen töiden tekemisessä, on tilaajalla oikeus tehdä työ urakoitsijan kustannuksella ilmoitettuaan asiasta sitä ennen kirjallisesti urakoitsijalle. Takuuaika alkaa sinä päivänä, jolloin urakkasuoritus vastaanottotarkastuksessa hyväksytään vastaanotetuksi, tai mikäli vastaanottotarkastusta ei pidetä, sinä päivänä, jolloin urakkasuoritus otetaan käyttöön.

12 § Vastuu takuuajan jälkeen

Urakoitsija vastaa takuuajan jälkeenkin sellaisista virheistä, joiden tilaaja näyttää aiheutuneen urakoitsijan törkeästä laiminlyönnistä, täyttämättä jääneestä suorituksesta tai olevan seurausta sovittun laadunvarmistuksen olennaisesta laiminlyönnistä ja joita tilaaja ei ole kohtuuden mukaan voinut havaita vastaanottotarkastuksessa eikä takuuajana. Tästäkin vastuustaan urakoitsija on vapaa, kun kymmenen vuotta on kulunut takuuajan alkamisesta.

13 § Vastuu kolmannelle henkilölle

Urakan toteuttamisessa kolmannelle henkilölle sekä tämän omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta ja haitasta vastaa urakoitsija.

14 § Huomautusentekovelvollisuuden täyttämisen vaikutus vastuuseen

Kun urakoitsija havaitsee rakennussuorituksessa käytettäväksi määrättyissä rakennustavaroissa, rakennusosissa tai tilaajan antamissa määräyksissä virheellisyyksiä, jotka saattavat vaarantaa rakennustyön sopimuksen mukaisen täyttämisen, hänen on tehtävä tästä viipymättä todistettavasti ilmoitus tilaajalle. Jos tilaaja tästä huolimatta vaatii sopimusmääräyksiä noudatettavaksi, urakoitsija tehdessään työn sopimuksen mukaisesti vapautuu vastuusta niihin seikkoihin nähden, joista hän on sanotulla tavalla tehnyt huomautuksen.

SUUNNITELMA- JA HINTAMUUTOKSET

15 § Muutostyövelvollisuus

Urakoitsija on velvollinen toteuttamaan tilaajan vaatimat muutostyöt, elleivät ne olennaisesti muuta urakkasuoritusta toisen luonteiseksi. Muutosta ei saa ryhtyä toteuttamaan ennen kuin sen sisällöstä ja vaikutuksesta urakkaan on kirjallisesti sovittu.

VASTAANOTTOMENETTELY JA TAKUUTARKASTUS

16 § Vastaanottotarkastus

Vastaanottotarkastuksessa on todettava, onko aikaansaatu työntulos sopimusasiakirjojen määräysten mukainen. Sekä urakoitsijalla että tilaajalla on oikeus pyytää vastaanottotarkastus pidettäväksi, kun sopimuksen tarkoittama urakkasuoritus on siinä valmiudessa, että mahdollisesti kesken tai suorittamatta olevat työt ehditään suorittaa valmiiksi ennen vastaanottotarkastusta.

Tarkastus on pidettävä viimeistään 14 vuorokauden kuluessa pyynnöstä tiedoksisaamisesta, joko sovittuna tai tilaajan määräämänä päivänä.

Kummankin sopijapuolen on esitettävä toisiinsa kohdistuvat vaatimuksensa perusteiltaan yksilöityinä viimeistään vastaanottotarkastuksessa sillä uhalla, että oikeus näiden vaatimusten tekemiseen on muutoin menetetty.

Vastaanottotarkastuksessa vain perusteiltaan esitetyt vaatimukset on esitettävä määrältään yksilöityinä vaatimuksina viimeistään kuukauden kuluessa vastaanottotarkastuksesta.

17 § Takuutarkastus

Takuutarkastus suoritetaan aikaisintaan kuukautta ennen vastaanottotarkastuksessa ilmoitettua takuujan päättymispäivää ja viimeistään sanottuna päättymispäivänä. Mikäli jompikumpi sopijapuoli ei ole ajoissa pyytänyt tarkastusta pidettäväksi määräaikaan mennessä, jatkuu takuu aika vielä yhden kuukauden, jonka aikana tilaaja edelleen on oikeutettu esittämään urakoitsijan takuujan vastuuseen perustuvat vaatimuksensa.

18 § Sopimuksen purkaminen ja siirtäminen

Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus:

- jos urakoitsija ei noudata sovittua työn alkamisajankohtaa tai jos työtä tehdään niin hitaasti, ettei se ilmeisesti valmistu sopimuksen mukaisessa ajassa
- jos rakennustyö muodostuu rakennustavaroiden, rakennusosien tai työn osalta tahi muuten olennaisesti sopimuksen vastaiseksi
- jos urakoitsija ei ole antanut sovittua vakuutta
- jos urakoitsija asetetaan konkurssiin tai urakoitsijan muuten havaitaan olevan sellaisessa tilassa, ettei voida odottaa hänen täyttävän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan
- jos rakennustyö puolustustila- tai valmiuslaissa tarkoitettujen poikkeuksellisten olojen tai vastaavan ylivoimaisen esteen vuoksi on pakko keskeyttää pitkäksi, epämääräiseksi ajaksi.

Urakoitsijalla on oikeus purkaa sopimus, ellei tilaaja täytä sopimuksen mukaisesti maksuvelvollisuuttaan tai urakan suorittamiseen olennaisesti vaikuttavaa muuta velvollisuuttaan taikka jos tilaaja toimenpiteillään estää urakkasuorituksen täyttämisen sopimuksen mukaisesti.

Ennen sopimuksen purkamista sopijapuolen tulee kirjallisesti huomauttaa toiselle sopijapuolelle ja ilmoittaa urakkasopimuksen purkamisen uhasta ellei laiminlyöntiä kohtuullisessa ajassa korjata.

Kummallakaan sopijapuolella ei ole oikeutta siirtää sopimusta ilman toisen sopijapuolen suostumusta.

SOPIMUSKAPPALEET JA ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle

Paikka ja päivämäärä Kangasniemi 08. kesäkuuta 2011

Tilaja Kangasniemen kunta
Tekniset palvelut

Mikko Korhonen
tekninen johtaja

Esa Kähärä
toimistopäällikkö

Urakoitsija Harjula Mechanics Oy

Kimmo Harjula
hallituksen puheenjohtaja

Todistajat

Liitteitä

Kangasniemen kunta

Säynätlammen virkistysalueet

VIRKISTYSALUEEN MAATYÖT

URAKKAOHJELMA

(YSE 1998)

Kangasniemen kunta

Tekniset palvelut
Otto Mannisen tie 2
51200 Kangasniemi

RAKENNUSHANKKEEN YHTEYSTIEDOT

0.1 Rakennuttaja

Kangasniemen kunta
Tekniset palvelut
Otto Mannisen tie 2
51200 Kangasniemi

0.2 Rakennuttaminen ja valvonta

Rakennuttajan yhteyshenkilö:
Tekninen johtaja Mikko Korhonen, 040 5151 739, Fax (015) 7801 227.
mikko.korhonen@kangasniemi.fi

Valvoja:

Projektiasiantuntija Kari Erkkilä, 040 7769 136, Fax (015) 7801 227.
kari.erkkila@kangasniemi.fi

0.3 Suunnittelu

Kangasniemen kunta
Tekniset palvelut
Insinöörihajoittelija Risto Tissari, 040 5600 498, Fax (015) 7801 227.
risto.tissari@hotmail.com

0.4 Käyttäjät

Kangasniemen kunta

1 RAKENNUSKOHDDE

1.1 Rakennuskohde ja -paikka

Rakennuskohde käsittää Säynätlammen asuinalueelle tulevien lähiliikuntapaikan, uimapaikan ja venevalkaman maatyöt.

Rakennuspaikan osoite on:

Säynätlammen asuinalue
51200 Kangasniemi

1.2 Tutustuminen rakennuspaikkaan

Rakennuttaja edellyttää, että rakennusteknisten töiden urakoitsija on tutustunut rakennuspaikkaan ennen tarjouksen antamista.
Rakennuspaikkaa esittelee valvoja Kari Erkkilä, 040 7769 136.

2 HANKKEEN URAKKAMUOTO

2.1 Suoritusvelvollisuuden laajuus

Urakkamuoto on kokonaisurakka. Rakennusteknisten töiden urakoitsija toimii

pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana. Liikuntaväline-, leikkiväline- ja laituriasennukset suoritetaan valmistajien toimesta erillisurakoina.

2.2 Maksuperuste

Rakennuskohteen urakkasumma suoritetaan kokonaishintana urakkasopimuksen liitteenä olevan maksuerätaulukon mukaan.

3 URAKAT JA NIIDEN SISÄLTÖ

3.1 Pääurakka

Pääurakkaan sisältyvät työmaan johtovelvollisuuksien lisäksi kaikki työt asiakirjaluettelossa mainittujen suunnitelmien mukaisesti saatettuna täysin valmiiksi sekä työmaapalvelut.

Urakkaan eivät sisälly välineiden asennustyöt, jotka rakennuttaja teettää erillisurakkana.

3.2 Sivu-urakat

Kohteessa ei ole sivu-urakoita.

3.3. Rakennuttajan hankinnat ja erillisurakat

Leikkiväline-, liikuntaväline- sekä laiturivalmistaja asentavat välineistönsä erillisurakoina.

4 TYÖN TOTEUTUS JA YHTEISTOIMINTA

4.1 Yhteistoimintaa koskevat ohjeet

Pääurakoitsija huolehtii töiden ja työvaiheiden yhteensovittamisesta. Töiden järjestelyssä ja työvaiheiden ajoituksessa on otettava huomioon työturvallisuuden vaatimukset.

Pääurakoitsijan on toimitettava suunnitelma työmaa-alueen järjestelyistä rakennuttajalle hyväksyttäväksi kahden viikon kuluessa urakkasopimuksen allekirjoituksesta.

4.2 Työaikataulu

Pääurakoitsijan on laadittava yhdessä rakennuttajan kanssa YSE 5 §:n mukainen työaikataulu ennen töiden aloitusta.

Aikataulun toteutumista seurataan työmaakokouksissa ja tarvittaessa pidettävissä erillisissä yhteistoimintakokouksissa. Työaikataulu hyväksytään yhteisesti noudatettavaksi ja aikataulun tarkentumista lukuun ottamatta sitä voidaan muuttaa vain yhteisesti sopimalla työmaakokouksessa.

4.3 Työmaajärjestelyt

Pääurakoitsija vastaa tarvittavista suojauksista, aitauksista ja liikenteen ohjauksesta.

Tarvittavien työmaatilojen vaatima alue osoitetaan urakoitsijalle erikseen.

Työmaatilat hankkii ja kustantaa pääurakoitsija. Pysäköinti tapahtuu niille osoitetuilla alueilla.

4.4 Suunnitelmakatselmus

Suunnitelmakatselmus pidetään ennen töiden aloitusta.

4.5 Erityiset katselmukset ja mittaukset

Rakennuspaikalla pidetään aloituskatselmus, jossa rakennusalue luovutetaan urakoitsijan käyttöön työn toteutusta varten.

4.6 Luvat

Työsuoritukseen liittyvien lupien hankinnasta huolehtii urakoitsija.

4.7 Suunnitelmat ja niiden toimittaminen

Rakennuttaja toimittaa urakoitsijalle työmaatarpeisiin aloituskokouksessa sovittavan määrän kopioita laadittamistaan teknisistä asiakirjoista yhteisesti sovitun suunnitelma-aikataulun mukaisesti.

Aliurakka- ja hankintatarjouspyyntöihin tarvitsemiensa asiakirjojen kopiosarjat kustantaa urakoitsija.

5 LAATU

5.1 Laadunvarmistus

Pääurakoitsijan on laadittava ennen työmaan aloituskokousta työmaata koskeva laatusuunnitelma, jota täydennetään työn kuluessa. Lisäksi urakoitsijan on toimitettava viranomaisen edellyttämät laadunvarmistusselvitykseen tarvittavat tiedot.

5.2 Urakoitsijan laadunvalvonta

Urakoitsijan on valvottava oman ja aliurakoitsijoidensa työnjohdon ja työvoiman osaamista ja työsuoritusta sekä työtuloksen vaatimustenmukaisuutta. Urakoitsijan on myös valvottava hankintojen ja aliurakoitsijoiden rakennusvaiheiden kelvollisuutta ja työsuoritusta, jotta sopimuksen mukainen laatu kaikilta osin saavutetaan.

5.3 Vaihtoehtoiset tuotteet

Halutessaan käyttää asiakirjoissa mainittujen rakennustuotteiden asemasta muita tuotteita urakoitsijan on hankittava vaihdolle etukäteen rakennuttajan hyväksyminen.

6 YMPÄRISTÖ

6.1 Ympäristön suojelu

Urakoitsijan tulee omassa työssään minimoida työmaan haitalliset ympäristövaikutukset. Työmaan ulkopuolista melua aiheuttavat työvaiheet on suoritettava kello 08.00 – 18.00 välisenä aikana.

6.2 Irrotettavat ainekset ja purkujäte

Käyttökelpoisen materiaalin irrottaa pääurakoitsija ja siirtää sen tilaajan osoittamaan paikkaan.

Muut raivausjäte poiskuljetuksineen, jäteveroineen ja kaatopaikkamaksuineen kuuluvat urakoitsijalle.

6.3 Ongelmajäte

Mahdollisten ongelmajätteiden kuljetuksesta ja kaatopaikkamaksuista vastaa pääurakoitsija.

7 ASIAKIRJAT

7.1 Tarjouspyyntöasiakirjat

Urakan tarjouspyyntöasiakirjat on lueteltu tarjouspyyntökirjeessä. Urakkatarjouksen antajan on tarkistettava, että toimitus vastaa asiakirjaluetteloa ja ilmoitettava mahdollisista puutteista välittömästi rakennuttajalle. Tarjouspyyntöasiakirjat luovutetaan urakoitsijalle maksutta yhtenä sarjana. Tarvitsemansa lisäkopiot urakoitsija hankkii kustannuksellaan.

Tarjouspyyntöasiakirjat tulee palauttaa välittömästi, kun tieto valitusta urakoitsijasta tai tarjousten mahdollisesta hylkäämisestä on tiedotettu taikka urakoitsija ei anna tarjoustaan.

7.2 Urakkasopimusasiakirjat ja niiden pätevyysjärjestys

Urakkasopimus laaditaan pääurakan osalta *urakkasopimuslomakkeella RT 80260* tai *pienurakkasopimus RT 80265*.

Urakassa noudatetaan *Rakennusurakan yleisiä sopimusehtoja YSE 1998 RT 16-10660*.

Urakkasopimukseen liitetään

- tarjousneuvottelupöytäkirja
- YSE 1998 (ei kopiona)
- tarjouspyyntökirje ja tarjouspyynnön jälkeen lähetetyt lisäselvitykset
- urakkaohjelma
- tarjous
- asiakirjaluettelossa mainitut tekniset suunnitelma-asiakirjat.

Asiakirjojen pätevyysjärjestys on YSE 13 §:n mukainen.

7.3 Asiakirjojen julkisuus

Urakkahinta ja urakka-asiakirjat ovat urakkasopimuksen syntymisen jälkeen julkisista asiakirjoista annetun lain mukaisesti julkisia, jollei yksittäistä asiakirjaa tai sen osaa ole liikesalaisuudeksi katsottavan asian johdosta pidettävä salaisena. Urakoitsijan tulee tarjouksessaan ilmoittaa, jos tarjouksen jokin osa sisältää liikesalaisuutena pidettäviä asioita.

7.4 Rakennuttajan määrälaskenta

Rakennuttaja ei anna töiden määräluetteloa käytettäväksi tarjouslaskentaa varten.

8 URAKKA-AIKA

8.1 Töiden aloitus

Työt rakennuskohteessa voi aloittaa heti, kun päätökset ovat saaneet lainvoiman ja urakkasopimus on allekirjoitettu.

8.2 Rakennusaika

Urakan on oltava kokonaan valmis 31.06.2011.

8.3 Välitavoitteet

Lähiliikuntapaikan pohjatyöt valmiita perustamissyvyiksiin saakka 31.05.2011 mennessä, jotta välinevalmistajat voivat asentaa tuotteensa.

8.4 Työaika

Rakennuttaja on suunnitellut omat työnsä siten, että työmaalla noudatetaan säännöllisenä työaikana yksivuorotyötä (ma-pe). Mikäli tästä halutaan merkittävästi poiketa, asia on otettava esiin urakkaneuvottelussa tai työmaakokouksessa.

8.5 Viivästyminen

Työn valmistumisen viivästyessä urakkasopimuksen mukaisesta ajankohdasta peritään viivästyssakkoa kultakin työpäivältä kuitenkin enintään 50 työpäivältä. **Viivästyssakon määrä työpäivältä on 3 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta laskettuna.**

9 VASTUUVELVOITTEET

9.1 Takuu aika

Takuu aika on rakennuskohteen vastaanottotarkastuksesta lukien 24 kuukautta.

9.2 Urakoitsijan vakuudet

Rakennusaikainen vakuus on 10 % ja takuuajan vakuus 2 % arvonlisäverottomasta urakkahinnasta. Vakuuden tulee olla rakennuttajan hyväksymä omavelkainen pankki- tai vakuutuslaitostakaus.

Rakennusajan vakuus on annettava viimeistään 14 vrk:n sisällä sopimuksen allekirjoittamisesta ja on oltava täysimääräisenä voimassa kolme kuukautta yli sopimuksen mukaisen valmistumisajan.

Takuuajan vakuus on annettava rakennuttajalle viipymättä, kun urakkasuoritus on hyväksytty vastaanotettavaksi kuitenkin ennen rakennusaikaisen vakuuden voimassaolon päättymistä. Takuuajan vakuuden on oltava voimassa kolme kuukautta yli takuuajan.

9.3 Vakuutukset

Pääurakoitsija ottaa ja kustantaa koko rakennuskohdetta koskevan työaikaisen rakennustyövakuutuksen, joka kattaa urakkaan kuuluvat työt ja hankinnat.

Urakoitsijalla tulee olla vastuuvakuutus.

Urakoitsijat vastaa omien laitteidensa ja tarvikkeidensa lakimääräisestä vakuutuksista sekä heidän henkilökohtaisen omaisuutensa vakuuttamisesta sekä muista tarpeellisiksi katsomistaan murto-, vahinko- yms. vakuutuksista.

9.4 Rakennuttajan vakuudet

Rakennuttaja ei aseta vakuutta.

10 RAKENNUTTAJAN MAKSUVELVOLLISUUS

10.1 Urakkahinnan muodostuminen

Tarjoushinnassa on eroteltava arvonlisäveroton hinta ja arvonlisävero. Urakkasopimukseen merkitään urakan kokonaishinta arvonlisävero eritellen.

10.2 Urakkahinnan maksaminen

Urakkasumma maksetaan työn etenemisen mukaan laaditun, urakkasopimukseen liitettävän maksuerätaulukon mukaan.

Ensimmäinen maksuerä on oltava 5 % urakkasummasta ja viimeisen maksuerän on oltava 10 % urakkasummasta.

Ensimmäinen maksuerä maksetaan, kun urakkasopimus on allekirjoitettu, urakkasopimuksen mukainen vakuus on luovutettu rakennuttajalle ja työt on aloitettu.

Viimeinen maksuerä maksetaan, kun työ on valmis ja vastaanotettu, takuuajan vakuus on luovutettu rakennuttajalle. Virheitä ja puutteita vastaava summa pidetään aina viimeisestä maksuerästä.

Urakoitsijan laskut tarkistaa valvoja. Laskut tulee lähettää rakennuttajalle em. tarkastuksen kautta.

Laskujen maksuaika on 14 vrk siitä, kun valvoja on hyväksynyt laskun. Ylimenevältä ajalta rakennuttaja maksaa 9 % vuotuisen koron. Laskun virheellisyyden aiheuttamasta viivästymisestä vastaa urakoitsija.

10.3 Hintasidonnaisuudet

Urakkahinta on kiinteä kokonaishinta eikä sitä sidota indeksiin.

10.4 Muutostyöt

Muutostyötilauksiin, jotka aiheuttavat muutoksia urakkasummiin, on oikeutettuja vain rakennuttajan urakkasopimuksessa määrittelemät henkilöt.

Yleiskustannuslisänä rakennusteknisissä töissä käytetään 12 %.

10.5 Yksikköhinnat

Urakkasopimukseen liitetään urakkasopimuksen laadintavaiheessa tarkistettava yksikköhintaluettelo, jonka mukaisin hinnoin ja periaattein mahdolliset muutostyöt suoritetaan.

11 VALVONTA

11.1 Rakennuttajan organisaatio ja valtuudet

Urakkasopimuksesta ja siihen tehtävistä muutoksista päättää tekninen johtaja.

Pienistä ja kiireellisistä muutostöistä voi päättää valvoja.

11.2 Rakennuttajan valvonta

Rakennuttaja suorittaa laadunvalvontaa YSE 60 – 62 §:n mukaisesti.

11.3 Suunnittelijan laadunvalvonta

Valvontaa suorittavat rakennuttajan oman organisaation lisäksi suunnittelijat.

12 TYÖMAAN HALLINTO JA TOIMITUKSET

12.1 Urakoitsijan organisaatio ja valtuudet

Pääurakoitsijalla tulee olla työmaalla työnjohtaja, jolta vaaditaan riittävä kokemus vastaavista töistä.

Pääurakoitsijan tulee ilmoittaa rakennuttajalle työmaan työsuojeluorganisaatio ja työmaan työturvallisuudesta vastaava vastuuhenkilö.

12.2 Työvoima

Työaikataulun laadinnan yhteydessä urakoitsija ilmoittaa työvoimasuunnitelmansa

rakennuttajalle. Suunnitelman toteutumasta raportoidaan kuukausittain.

12.3 Kulkuluvat

Urakoitsijan on ilmoitettava ennen työvaiheen aloittamista omien ja alihankkijoidensa työmaalla työskentelevien työntekijöiden nimet ja syntymäajat pääurakoitsijalle ja rakennuttajalle työmaalla tarvittavien kulkulupien myöntämiseksi.

12.4 Kirjaukset

Pääurakoitsijan on pidettävä asianmukaisesti numeroiduin sivuin varustettua työmaapäiväkirjaa, jonka valvoja säännöllisesti kuittaa saaneensa tiedoksi. Työmaapäiväkirjaa tehdään kahtena kappaleena, joista toinen jää rakennuttajalle ja toinen urakoitsijalle.

12.5 Työmaakokoukset

Työmaakokouksia pidetään tarvittaessa noin kerran kuukaudessa.

12.6 Urakoitsijoiden yhteiset toimitukset

Pääurakoitsijan velvollisuutena on valvoa ja ohjata työmaan yhteistoimintaa. Tätä varten urakoitsijoiden on keskenään pidettävä tarvittaessa yhteistoimintakokouksia. Mikäli käsiteltävänä on myös rakennuttajan toimenpiteitä edellyttäviä asioita, kokoukseen on pyydetty rakennuttajan edustaja.

12.7 Viranomaistarkastukset

Rakennuttaja hoitaa tarvittaessa rakennusvalvontaviranomaisen tarkastukset.

13 VASTAANOTTOMENETTELY

13.1 Vastaanottotarkastus

Vastaanottotarkastus suoritetaan YSE:n mukaisesti.

13.2 Urakkasuorituksen tarkastus

Rakennustöiden osalta suoritetaan erillinen urakkasuorituksen tarkastus ennen varsinaista rakennusurakan vastaanottotarkastusta.

13.3 Tarkastuskustannukset

Kumpikin osapuoli vastaa sopimuksenmukaisten tarkastusten kustannuksistaan. Mikäli kuitenkin joudutaan pitämään uusintatarkastuksia urakoitsijan suorituksen virheiden vuoksi, niin rakennuttaja velvoittaa kolmannelle ja sen jälkeen tulevista jälkitarkastuksista aiheutuneet kustannukset uusintatarkastustarpeen aiheuttaneelta urakoitsijalta 100 euroa kultakin jälkitarkastukselta.

13.4 Toimintakokeet

Toimintakokeet ovat pidettävä ennen vastaanottotarkastusta.

13.5 Luovutusasiakirjat

Urakoitsija toimittaa käyttö- ja huolto-ohjeet sekä mahdolliset takuutodistukset viimeistään vastaanottotarkastuksessa.

14 ERIMIELISUUDET

14.1 Riitaisuuksien ratkaiseminen

Riitaisuudet ratkaistaan Etelä-Savon käräjäoikeudessa.

15 URAKOITSIJAN VALINTAPERUSTEET

15.1 Tarjouksen hylkääminen

Tarjous voidaan hylätä:

- ellei se ole tarjouspyyntöasiakirjojen mukainen
- sisältää omia ehtoja
- tarjous on saapunut liian myöhään
- tarjous on vajavainen tai virheellinen
- tarjous on toimitettu muuhun kuin pyydettyyn osoitteeseen
- osatarjouksia ei hyväksytä

Tarjous voidaan hylätä muillakin perusteilla, joita on lueteltu julkisia hankintoja koskevassa laissa tai hankintamääräyksissä.

15.2 Tarjouksen vertailuperusteet

Tarjouksista hyväksytään hinnaltaan halvin tarjous.

Kaikki tarjoukset voidaan jättää hyväksymättä.

15.3 Vaihtoehtotarjoukset

Tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen lisäksi urakoitsija voi antaa vaihtoehtotarjouksen.

Vaihtoehtotarjous annetaan erillisenä ja siitä on käytävä selvästi ilmi, miltä osin vaihtoehtotarjous poikkeaa tarjouspyynnön mukaisesta ratkaisusta.

16 TARJOUS

16.1 Tarjouksen muoto

Urakkatarjous on annettava tarjouspyynnön liitteenä oleva tarjouslomaketta käyttäen ja siinä esitetyllä tavalla eriteltynä.

Tarjoukseen on liitettävä pyydettyt eriteltyt ja todistukset.

16.2 Tarjoukseen liitettävät todistukset

Urakoitsijan on liitettävä urakkatarjoukseensa joko Rakentamisen Laatu RALA ry:n toteama pätevyystodistus tai verovelkatodistus sekä ilmoitus eläkevakuutusmaksuvelvoitteiden täyttämisestä tai muu vastaava luotettava selvitys verojen, ennakkopidätystilitysten, sosiaaliturvavakuutusmaksujen ja eläkemaksujen suorittamisesta. Selvitykset eivät saa olla kahta kuukautta vanhempia. Lisäksi urakoitsijan on varauduttava toimittamaan tilaajalle ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista uudelleen vastaava selvitys.

Urakoitsijan tulee vaatia aliurakoitsijoilta samanlainen selvitys verojäämistä ja edellä mainittujen työnantajamaksujen suorittamisesta kuin siltä itseltään vaaditaan. Määräys tästä on sisällytettävä aliurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin.

Rakennuttajalla on oikeus kieltäytyä hyväksymästä sellaista urakoitsijaa tai aliurakoitsijaa,

joka ei toimittanut vaadittua selvitystä.

16.3 Tarjouksen voimassaoloaika

Tarjouksen tulee olla sitovana voimassa, kunnes jonkun tarjouksen tehneen kanssa on allekirjoitettu urakkasopimus työn suorittamisesta kuitenkin enintään kaksi (2) kuukautta tarjouksen jättöpäivästä lukien.

Rakennuttaja ilmoittaa tarjouksen tehneille urakkasopimuksen syntymisestä.

16.4 Tarjouksen tekeminen

Tarjouksen tulee saapua rakennuttajalle suljetussa kirjekuoressa viimeistään tarjouspyyntökirjeessä ilmoitettuun ajankohtaan mennessä.

Kuoren päällä on oltava merkintä ”**TARJOUS MAATYÖT**”.

16.5 Tarjousten avaus

Tarjoukset avataan tarjouspyyntöasiakirjeessä ilmoitetun jättöajankohdan jälkeen. Tarjousten tekijät eivät saa olla mukana avaustilaisuudessa.

16.6 Lisätiedot

Laskenta-aikaisiin tiedusteluihin vastaa ensisijaisesti valvoja Kari Erkkilä, mutta rakennuttaja ei kuitenkaan vastaa muista kuin kirjallisesti laskenta-aikana kaikille laskijoille lähettämistään tiedoista.

Kangasniemellä 29.04.2011

KANGASNIEMEN KUNTA

Tekniset palvelut

Risto Tissari

Kangasniemen kunta, tekninen toimi

Virkistysalue, Säynätlampi, Kangasniemi

Turvallisuusasiakirja

29.4.2011

Sisällys

1.	YLEISTÄ	1
1.1	Turvallisuusasiakirjan tarkoitus	1
1.2	Päätoteuttaja	1
1.3	Rakennuttajan tehtävät	2
1.4	Töiden yhteensovitus ja työsuojelu	2
1.4.1	Perusvastuu	2
1.4.2	Työvaiheiden yhteensovitus	2
1.4.3	Työaikataulu	2
1.4.4	Työmaajärjestelyt	2
1.4.5	Työmaahuolto	3
1.5	Työsuojelusäädökset	3
1.6	Lupien tarkastus	3
1.7	Yhdyshenkilöt	3
2.	TYÖALUE JA SEN OLOSUHTEET	3
2.1	Rakennuspaikka	3
2.2	Nykyinen kunnallistekniikka	4
2.3	Liikenne	4
2.4	Alueen rakenteet	4
2.5	Käytettävissä oleva tila	4
3.	VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT	4
4.	RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA	5
4.1	Yleistä työn suorituksesta	5
4.2	Työalueet	5
4.3	Henkilönsuojaimet	5
4.4	Rakennustyövälineet, koneet ja laitteet	5
4.5	Terveydelle ja ympäristölle haitalliset aineet ja materiaalit	6
4.6	Palosuojelu	6
4.7	Pölyä aiheuttavat työt	6
4.7.1	Kulkutiet	6
4.8	Melua aiheuttavat työt	7
5.	YMPÄRISTÖN SUOJAUS	7
5.1	Työmaan suojaaminen	7
5.2	Kadun puhtaanpito	7
5.3	Muu puhtaanapito	7
6.	HÄTÄTOIMENPITEET	7
6.1	Yhteystiedot onnettomuustilanteissa	7
6.2	Vastuuhenkilöt hätätilanteissa	8

1. YLEISTÄ

1.1 Turvallisuusasiakirjan tarkoitus

Tämä turvallisuusasiakirja on työturvallisuuslain (738/2002) nojalla tehdyn rakennustyön turvallisuudesta annetun Valtioneuvoston asetuksen (205/2009) 8 §:n mukainen rakennustyön suunnittelua ja valmistelua sekä rakennustyön toteuttamista varten laadittu asiakirja, joka on urakkaohjelmaa täydentävä, pätevyydeltään välittömästi sen jäljessä oleva kaupallinen asiakirja.

Turvallisuusasiakirja sisältää tietoja urakkaan sisältyvien töiden vaaroista ja haitoista, jotka urakoitsijan on otettava huomioon suunnitellessaan ja toteuttaessaan urakkaan. Urakoitsijan ja aliurakoitsijoiden tulee noudattaa Valtioneuvoston asetusta (205/2009) rakennustyön turvallisuudesta.

Turvallisuusasiakirja sisältää myös tilaajan antamia turvallisuusmääräyksiä, veloituksia ja menettelytapoja, joita urakoitsijan ja hänen aliurakoitsijansa on noudatettava urakkaan kuuluvissa töissä.

1.2 Päätoteuttaja

Tämän urakan saanut urakoitsija toimii urakan päätoteuttajana ja hänen on huolehdittava niistä turvallisuustehtävistä, jotka on määrätty turvallisuusmääräyksissä päätoteuttajalle.

Päätoteuttajan on huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta yleisjohdosta sekä osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä. Päätoteuttajan tulee vastata työmaa-alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä. Päätoteuttajan tulee huolehtia työnantaja velvoittavien riskikartoitusten tekemisistä, työntekijöiden perehdyttämisistä ja lakisääteisten tarkastusten suorittamisesta.

Urakoitsija nimeää ennen töiden aloittamista työsuojeluorganisaation ja pätevän vastuuhenkilön, joka vastaa päätoteuttajan turvallisuustehtävien toteuttamisesta (VNa 205/2009

12 § 2 mom.).Tilajalla on oikeus olla hyväksymättä vastuuhenkilö, mikäli esitetty henkilö ei täytä tässä vastuunalaisessa tehtävässä edellytettyjä vaatimuksia.

Pääurakoitsija vastaa, että jokaisella aliurakoitsijalla tulee olla nimettynä ennen töiden aloittamista pätevä vastuunalainen henkilö, joka huolehtii aliurakoitsijan osalta turvallisuustehtävistä ja töiden turvallisuudesta.

Urakoitsija laatii työmaalle yhteiset turvallisuusohjeet ja vastaa, että jokainen omaan tai aliurakoitsijoiden henkilöstöön kuuluva on perehdytetty työmaan turvallisuusohjeisiin ennen heidän tuloaan työmaalle.

Aliurakoitsijan on noudatettava tilaajan antamia turvallisuussääntöjä ja ohjeita.

Tilajalle ei siirry tämän turvallisuusasiakirjan perusteella mitään päätoteuttajan tätä urakkaa koskevia veloituksia. Tätä urakkaa toteuttava urakoitsija

toimii tässä urakassa päätoteuttajana ja vastaa päätoteuttajan turvallisuus-tehtävistä.

Urakoitsijan on laadittava ja esitettävä tilaajan hyväksyttäväksi ennen työn aloittamista erillinen työturvallisuussuunnitelma.

1.3 Rakennuttajan tehtävät

Työn tilaaja on laatinut rakennuttajan roolissa turvallisuusasiakirjan.

Rakennuttajan on nimettävä turvallisuuskoordinaattori.

1.4 Töiden yhteensovitus ja työsuojelu

1.4.1 Perusvastuu

Urakoitsija vastaa töiden yhteensovittamisesta ja työsuojeluorganisaatiosta sekä aliurakoitsijoiden välisestä työsuojeluyhteistyöstä.

Urakoitsijan (pätoteuttajan) velvollisuus on huolehtia näiden turvallisuus-asioiden tiedottamisesta ja varmistamisesta myös aliurakoitsijoidensa ja itsenäisten työnsuorittajiensa osalta.

Tilajalla on oikeus antaa myöhemminkin urakkaa koskevia tarkempia tuvalisuismääräyksiä ja -ohjeita tai -koulutusta.

Urakoitsija ylläpitää turvallisuusmääräysten mukaisia dokumentteja urakkaan liittyvistä turvallisuusasioista mm. suunnitelmista, tarkastuksista ja perehdyttämisistä.

Urakan valvojaa tulee pitää ajan tasalla urakkaan liittyvistä tarkastuksista ja niissä ilmenneistä puutteista sekä niiden korjauksista. Valvojalla on oikeus saada nähtäväkseen urakkaan liittyvät turvallisuusdokumentit.

1.4.2 Työvaiheiden yhteensovitus

Urakoitsijan on otettava huomioon töiden järjestelyssä ja työvaiheiden ajoituksessa työturvallisuuden vaatimukset. Työaikataulu ja suunnitelma työmaa-alueen järjestelyistä sekä muut työturvallisuuden varmistamiseksi tarvittavat ennakkosuunnitelmat on toimitettava rakennuttajalle ennen ao. työvaiheen aloitusta.

1.4.3 Työaikataulu

Työvaiheet on ajoitettava siten, että työt voidaan suorittaa turvallisesti ja aiheuttamatta vaaraa muille työmaan työntekijöille tai ympäristölle.

1.4.4 Työmaaajärjestelyt

Urakoitsijan on suunniteltava työmaa-alueen käyttö siten, että työntekijöiden ja muiden työn vaikutuspiirissä olevien henkilöiden tapaturman vaara sekä terveyden haitta ovat mahdollisimman vähäiset.

Urakoitsijan tulee hyväksyttää rakennuttajalla suunnitelma työmaaajärjestelyistä.

Urakoitsijan on varmistettava urakassa käytettävien koneiden ja laitteiden kunto sekä soveltuvuus kulloinkin kyseessä oleviin käyttötarkoituksiin.

Urakoitsijan on tehtävä koneille, laitteille, teline- ja nostokalustolle sekä nostopuvälineille käyttöönotto tarkastukset.

Urakoitsijan on huolehdittava myös jatkuvasta turvallisuus seurannasta ja -valvonnasta niin, että mm. työmenetelmien, -ympäristön, liikennejärjestelyjen, työkoneiden ja -laitteiden turvallisuus voidaan varmistaa koko urakan ajan.

1.4.5 Työmaahuolto

Työmaalla syntyvät jätteet toimitetaan ensisijaisesti hyötykäyttöön. Urakoitsijan on järjestettävä jätteiden ja jätemateriaalin lajittelua ja keräilyä varten riittävästi jätelavoja ja -astioita sekä huolehdittava niiden tyhjennyksestä. Alueelta pois vietävien jätteiden kerääminen, lajittelu, käsittely ja kuljetukset on järjestettävä voimassa olevia Kangasniemen kunnan jätehuoltomääräyksiä noudattaen.

1.5 Työsuojelusäädökset

Työkohteessa noudatetaan työsuojelua koskevia lakeja, asetuksia ja määräyksiä, jotka tulee olla nähtävillä työmaalla.

1.6 Lupien tarkastus

Urakoitsijan on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukaiset luvat ja riittävä käytännön kokemus vastaavista töissä.

Tilaaajan nimeämällä edustajilla, kuten urakan valvojalla ja turvallisuushenkilöillä on oikeus milloin tahansa pitää turvallisuustarkastuksia niissä työkohteissa, joissa tehdään urakkaan kuuluvia töitä.

Tilaaajan edustajalla on oikeus asettaa määräaika turvallisuutta vaarantavien laiminlyöntien korjaamiseksi. Jos laiminlyöntiä ei korjata annetussa määräajassa, tilaaja keskeyttää työt ja antaa asian työsuojelupiiriin käsiteltäväksi.

Liikenneturvallisuutta vaarantava puute on korjattava välittömästi, samoin puute, joka voi aiheuttaa vaaraa tai vakavaa haittaa muille työkohteen vaikutuspiirissä oleville.

1.7 Yhdyshenkilöt

Työmaan turvallisuudesta vastaavista henkilöistä sekä tilaaajan turvallisuus asioista vastaavista henkilöistä pidetään työmaakokouksissa ajan tasalla olevaa luetteloa. Yhdyshenkilöluetteloon merkitään kaikkien työmaalla toimivien urakoitsijoiden ja kolmansien osapuolten turvallisuudesta vastaavat henkilöt.

2. TYÖALUE JA SEN OLOSUHTEET

2.1 Rakennuspaikka

Rakennuskohde on kulkutie, lähiliikuntapaikka, uimapaikka ja venepaikka. Kulkutie rakennetaan Säynätlammentieltä lähiliikuntapaikkaan saakka. Ui-

mapaikka ja venepaikka rakennetaan Säynätlammen rantaan. Lähiliikunta-paikka tulee Paavonpolun varteen, asuintonttien keskelle.

Virkistysalueet on rakentamaton metsämaata ja Säynätlammen alue on uusi osittain rakennettu kaava-alue. Otto Mannisen tie on paikallinen maantie ja Suurolankujan ympäristö rakennettua kaava-aluetta.

2.2 Nykyinen kunnallistekniikka

Ennen kaivutyötä varmistetaan kaivualueella olevien kaapeleiden, johtojen ja putkistojen sijainnit.

Mahdollisten kaivun aikana löytyvien tunnistamattomien putki- ja johtolinjojen käyttö on varmistettava. Käytössä olevat putki- ja kaapelilinjat siirretään tarvittaessa työn ajaksi. Kaivu käytössä olevien johtojen, laitteiden ja rakenteiden läheisyydessä on tehtävä kunkin johdon tai laitteen omistajan ohjeiden ja turvaetäisyyksien edellyttämällä tavalla.

2.3 Liikenne

Kulkuyhteys työalueelle on Säynätlammentieltä.

2.4 Alueen rakenteet

Alueella ei ole maanpäällisiä purettavia rakennuksia.

2.5 Käytettävissä oleva tila

Urakka-alue on esitetty urakkaohjelmassa. Hankkeen käytettävissä olevasta tilasta on sovittava tilaajan kanssa.

3. VAARAA AIHEUTTAVAT RAKENNUSTYÖT

Maarakennustyössä turvallisuusriskejä sisältäviä töitä ja työvaiheita ovat:

- Kaivutyöt, huomioitava erityisesti liikunta- ja leikkivälineiden perustuskaivannot ja kaivantojen luiskien vakavuus
- Kaivumassojen läjitys. Kaivumassoja ei saa läjittää kaivantojen välitömään läheisyyteen, koska se voi vaarantaa kaivantojen vakavuuden.
- Työmaaliikenne Säynätlammentiellä
- Työskentely työkoneiden läheisyydessä
- Nostotyöt ja kuormien purku

4. RAKENNUSTYÖN SUORITUSVAATIMUKSIA

4.1 Yleistä työn suorituksesta

Urakoitsijoiden tulee käyttää työn suorituksessa työn luonteen vaatimaa ammattitaitoista työvoimaa ja työnjohtoa sekä työhön soveltuvaa ja turvallisuusmääräykset täyttävää kalustoa. Erikoisammattitaitoa vaativissa osasuorituksissa on käytettävä alan tuntevia, hyvän ammattitaidon omaavia työkuntia ja aliurakoitsijoita.

Päätoteuttaja vastaa siitä, että ennen töiden aloitusta ovat tarvittavat katselmukset pidetty ja näihin töihin liittyvät turvallisuusmääräykset on kaikkien osapuolien tiedossa.

Ennen rakennustyön aloittamista urakoitsijan on selvitettävä kaapeleiden ym. johtojen ja laitteiden tarkka sijainti ja turvallisuusmääräykset ao. johdon tai laitteen haltijan kanssa.

Työmaa-johdolla ja työmaa-alueella työskentelevillä henkilöillä on oltava riittävät luvat ja pätevyydet, mm:

- Tulityökortti

4.2 Työalueet

Päätoteuttajan on laadittava työaluesuunnitelma ja siihen liittyvä liikennejärjestelysuunnitelma ja esitettävä ne rakennuttajan hyväksyttäväksi. Urakkaan kuuluvien töiden liikennejärjestelyt tehdään ohjeen "Tilapäiset liikennejärjestelyt katualueilla" SKTY 19 / -99 mukaisesti. Urakoitsijan on myös huomioitava toiminnassaan muiden tahojen ja yhteisöjen antamat turvallisuusohjeet.

Työaluesuunnitelmassa on esitettävä työmaan suojaus- ja merkitsemistöimenpiteet ja ne on suunniteltava ja toteutettava siten, että työmaalla työskentelevien työturvallisuus ja työmaan ulkopuolisten turvallisuus on varmistettu.

4.3 Henkilönsuojaimet

Henkilökohtainen suojautuminen on toteutettava urakoitsijan laatiman työturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Työntekijät on myös perehdytettävä em. suunnitelmiin.

Työ on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville. Jos tapaturman tai sairastumisen vaaraa ei voi välttää tai rajoittaa riittävästi teknisillä työolosuhteisiin kohdistuvilla suojelutoimenpiteillä tai työn organisoinnilla, työnantajan on hankittava työntekijöiden käyttöön henkilönsuojaimet (Ttl 738/2002, Vnp 1407/1993 ja Vnp 205/2009).

Rakennustyömaalla on käytettävä suojakypärää.

Urakoitsijalta ja hänen työntekijöiltään edellytetään stantardin SFS-EN 471 mukaista näkyvää varoitusvaatetusta. Vaatetuksen suojaluokka näkyvän materiaalin vähimmäispinta-alan mukaan määriteltynä on 2.

4.4 Rakennustyövälineet, koneet ja laitteet

Työvälineitä, koneita ja laitteita saa käyttää vain niiden käyttötarkoituksen mukaiseen työhön, ja niiden tulee täyttää työturvallisuudelle asetetut vaati-

mukset. Ne on varustettava tarvittaessa sellaisella apulaitteilla, ettei niiden käytöstä aiheudu vaaraa laitteen käyttäjälle, muille työntekijöille, työn vaikutuspiirissä oleville henkilöille tai käsiteltäville tarvikkeille, valmiille työosalle tai ympäristölle.

Ajoneuvo on varustettava ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen N:o 1256/92 mukaisella peruutushälyttimellä. Ajoneuvolla tarkoitetaan tässä yhteydessä kuorma-autoa, maansiirtoautoa, tiehöylää ja kuormauskonetta sekä sellaista jyrää, jonka paino on suurempi kuin 7 tonnia.

4.5 Terveydelle ja ympäristölle haitalliset aineet ja materiaalit

Päätoteuttaja vastaa, että työmaalla noudatetaan voimassa olevia työntekijöiden suojaamista koskevia asetuksia ja määräyksiä.

Vastuu käsittää myös työssä käytettävien aineiden ja materiaalien ympäristövaikutusten huomioonottamisen.

4.6 Palosuojelu

Jokainen urakoitsija on velvollinen kiinnittämään huomiota paloturvallisuuden ja toimimaan vastuualueellaan niin, että tulipalon vaaraa ei synny. Urakoitsijan on noudatettava viranomaisten antamia suojeluohjeita ja työmaalla erikseen laadittuja ohjeita.

Urakoitsija huolehtii työnaikaisesta palosuojauksesta, paloturvallisuudesta ja työmaan yleispalovartiointista.

Mikäli työmaalla joudutaan tekemään tulitöitä, tulitöitä tekevillä työntekijöillä on oltava tulityökoulutus ja sen osoittamiseksi tulityökortti. Kukin aliurakoitsija ilmoittaa tulityökortin omaavat henkilöt pääurakoitsijalle, joka antaa tulityöluvan ja laatii luettelon kaikista tulityökortin omaavista henkilöistä ja luovuttaa listan rakennuttajan valvojalle. Urakoitsija laatii työmaan tulitöiden valvontasuunnitelman ja huolehtii työnaikaisesta palosuojauksesta, paloturvallisuudesta ja palovartiointista sekä työkohtaisesta tulityövartiointista.

4.7 Pölyä aiheuttavat työt

Työmaapölyn ennaltaehkäisemiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Pölyämistä voidaan vähentää mm. työmaateiden pölynsidonnalla, rakenteita, purkujätettä ja maata kastelemalla.

Pölyn syntyminen ja leviäminen on estettävä sekä tarvittavin työjärjestelyin ja suojaustoimenpitein. Pölyä synnyttäviä töitä ei saa tehdä liian tuulisissa olosuhteissa.

Urakoitsijan on huolehdittava riittävästä, asianmukaisin välinein tehdystä päivittäisestä ympäristön siivouksesta.

4.7.1 Kulkutiet

Urakoitsijan tulee huolehtia, että kulkutiet ovat vapaat ja turvalliset liikkua. Urakoitsija ei saa estää, haitata tai vaarantaa liikkumista urakka-alueen läheisyydessä olevilla kaduilla.

4.8 Melua aiheuttavat työt

Työstä ympäristölle aiheutuvan melun osalta päätoteuttajan on otettava huomioon ja huolehdittava meluntorjuntalain 13 §:n mukaisesta, erityisen häiritsevää melua aiheuttavia tilapäisiä toimintoja koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Urakoitsijan on tarvittaessa tehtävä meluilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Työmaan ulkopuolelle melua aiheuttavat työvaiheet tulee tehdä arkipäivinä klo 7 – 21 välisenä aikana. Lisäksi on otettava huomioon muut Kangasniemen kunnan järjestyssäännön määräykset.

5. YMPÄRISTÖN SUOJAUS

5.1 Työmaan suojaaminen

Työmaa-alue on merkittävä rakennuttajan ja viranomaisten ohjeiden mukaisesti.

Lisäksi urakoitsijan tulee asettaa yleisen turvallisuuden ja viranomaisten vaatimat työnaikaiset varoitusmerkit ja -valot tarkoitustaan vastaaville paikoille. Samoin urakoitsijan tulee sopia viranomaisten kanssa lähikaduille tulevista työnaikaisista liikennemerkkeistä. Liikennemerkkien hankinta, asennus ja ylläpito työn ajan kuuluvat urakoitsijalle.

Kaivantojen aitaamisessa ja merkitsemisessä on otettava huomioon työn luonteen edellyttämät vaatimukset ja toteuttamisedellytykset sekä työntekijöiden turvallisuuden kannalta että ympäristön aiheuttamista lähtökohdista.

5.2 Kadun puhtaanpito

Urakoitsijan tulee huolehtia ettei työmaalta leviä ympäröiville väylille maata, likaa, roskaa tai muita irtonaisia esineitä. Urakoitsija vastaa katujen ja teiden puhtaanapidosta työmaan aiheuttaman likaantumisen osalta.

5.3 Muu puhtaanpito

Mikäli työmaalta kulkeutuu roskaa tai jätettä muualle ympäristöön urakoitsijan on poistettava ne välittömästi ja samalla tarkistettava käytettävien suojaustoimenpiteitten riittävyys.

Työt on järjestettävä siten, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia likaantumista aiheuttavia haittavaikutuksia.

6. HÄTÄTOIMENPITEET

6.1 Yhteystiedot onnettomuustilanteissa

Seuraavia yhteystietoja käytetään vakavissa onnettomuustapauksissa:

- yleinen hätänumero 112
- myrkytystietokeskus (09) 471 977 tai (09) 4711
- Kangasniemen kunnan terveyskeskus (015) 78011
- Etelä-Savon keskussairaala (015) 3511

6.2 Vastuuhenkilöt hätätilanteissa

Työmaan vastuuhenkilöt hätätilanteita varten tulee olla nimetty. Työmaalla tulee olla ensiaputaitoisia henkilöitä